JURNALUL® S.F.

Nr. 62 Anul III ■ Săptămînal de Science – Fiction ■ 16 pagini ■ 150 lei

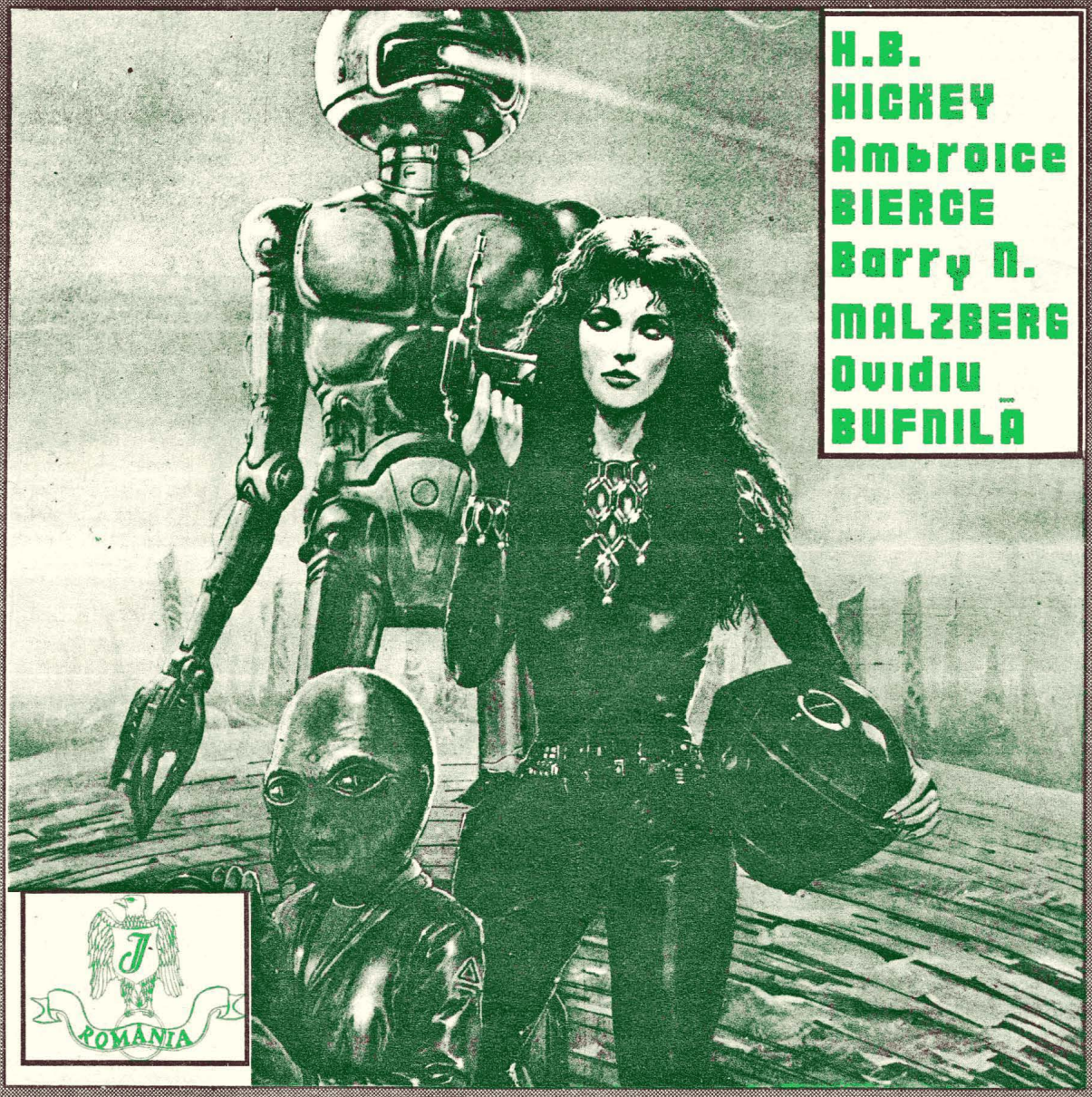

H.B. HICKEY

Ambroice BIERCE

Barry N. MALZBERG

Ovidiu BUFNILĂ

ROMÂNIA

aici se DEZINTEGREAZĂ

DONEA MATEI
(Oţelu Roşu)

Dan Merişca există într-adevăr în caseta redacţională fiindcă a fost şi ESTE întotdeauna cu noi. Şi deoarece consideraţi că încercuirea numelui într-un chenar e o dovadă de respect am binevoit a ne executa.
Mulţumiri pentru cei de al doilea număr al VCSN pe care ni l-aţi donat şi felicitări pentru maniera inedită de antologare a cărţilor .

POMPILIAN TOFILESCU

Scrisoarea dl. Matei Donea din data de 20-02-1994 ne înştiinţează că ai primit suma de **200 lei** (sub forma fanzinului Vladimir Colin's Newsletter) reprezentînd contravaloarea schiţei *Cassus Belli*. Te rog să-mi expediezi un mandat poştal cu această sumă pentru a putea trimite domnului Donea o copie xeroată care să-i confirme că suma primită a intrat în posesia noastră. Posesie de drept, deoarece, prin scrisoarea mai sus menţionată sîntem informaţi că ne-a fost donată.

21 Martie ac. data poştei, ultimul termen pentru primirea **povestirilor pentru concursul organizat de JSF.**
20 Martie ac. data poştei, ultimul termen de primire a povestirilor pentru ediţia bilingvă a JSF -ului

Ne-a sosit la redacţie, prin intermediul unei drăguţe (fostă miss) colaboratoare numărul 0 al fanzinului *Rătăcitorii*.

Am remarcat proza *Mărul* de Mihai Cătălin Ştefan şi *Împotriva timpului* de Fredric Brown, apărută sub semnătura Dana Feriu. Fanzinul anunţă un concurs lunar , fără taxă de participare, dotat cu cărţi în valoare de 1 dolar. Din cele douăsprezece povestiri premiate într-un an se va alege una singură care va primi titlul de creaţia anului şi un premiu echivalentul a 12 dolari. Sînt acceptate şi povestirile care au fost publicate în alte reviste. Adresă de contact- Ştefan Cătălin, str. George Vâlsan, nr 6, bloc 65 A, scara A, etaj 2, ap 85, Bucureşti.

Sugestii

1.dacă tot acceptaţi povestiri publicate puteţi prelua povestirile originale apărute în JSF şi Anticipaţia, dacă le consideraţi suficient de bune;
2.denumirea de revistă e pretenţioasă, dacă aveţi de gînd să editaţi una e OK;
3. în cazul în care continuaţi să publicaţi autori români şi chiar să-i premiaţi verificaţi în prealabil dacă aţi închis gazul, aţi stins lumina, aţi oprit apa şi aţi verificat dacă autorul nu se numeşte Fredric Brown.

Mari surprize ne rezervă economia de piaţă: cînd avem o lună întreagă fără nici-un sefe în raft, cînd se îmbulzesc aspirîndu-ne cu aviditate leii de tranziţie de pe fundul buzunarelor. Da, deci cum vă spuneam şi săptămîna trecută am avut ocazia (nu pot să spun fericită, sau cel puţin nu 100%) de a bifa trei noi apariţii aparţinînd unor scriitori clasici ai genului: Asimov, Silverberg şi (deja) mai mult decît obsedantul (mai bine zis coşmarescul- din nefericire nu în sensul bun al cuvîntului) van Vogt.

TREI, DOAMNE ŞI... (APROAPE) TOŢI TREI...

Volumul de povestiri al lui Silverberg a constituit o plăcere atît pentru calitatea textelor antologate (e adevărat că marea majoritate erau cunoscute datorită antologiilor mai vechi; mă refer în special la "Muştele" apărută deja în vreo alte trei locuri, dar nu numai), cît şi pentru interesantele prezentări care ni-l apropie pe autor şi ne pun în evidenţă multe aspecte inedite din biografia acestuia. Salutară şi prezenţa (chiar dacă un pic prea lacunară) unei introduceri care ar fi de dorit să se permanentizeze.

Nu e necesar să accentuez aversiunea mea faţă de Asimov sau van Vogt, deci mă voi mărgini doar la a puncta apariţia cărţilor şi mă voi abţine de la orice comentariu, mai ales că spaţiul rubricii este destul de limitat în această săptămînă.

***Isaac ASIMOV** - A doua Fundaţie, Ed. NEMIRA, col. Nautilus , 1500 lei, 240 pag*
***Robert SILVERBERG** - Pasagerii, Ed. NEMIRA, col. Nautilus nr. 19, 1500 lei, 252 pag.*
***Alfred E. Van VOGT**- Imperiul Marelui Judecător, Ed. RAO, 2100 lei, 238 pag.*

PS - Cîteva noutăţi la închiderea ediţiei (vom reveni cu amănunte despre conţinut săptămîna viitoare):
Daniel WALTHER - Ambuscadă pe Ornella, Ed. NEMIRA, col. Nautilus, 900 lei, 140 pag.
Anticipaţia 508- Ştiinţă şi Tehnică SA, 200 lei, 32 pag.
Michael MOORCOCK- Schoonerul gheţii, Ed. Multistar, col. Dimensiuni, 1150 lei, 247 pag.

FESTIVALUL QUASAR VA AVEA LOC IN PERIOADA 25 -27 MARTIE1994 LA IAŞI. Devenind, din motive obiective, superstiţioşi nu vom prezenta programul manifestării.

Editura PYGMALION PLOIEŞTI caută traducători din limba engleză, cu experienţă în traducerea de literatură SF şi F. Ofertele, cu precizarea lucrărilor anterioare, se trimit pe adresa - Editura Pygmalion , str. Rahovei, nr.20, Prahova, cod 2000, Tel. 097/123781.

Săptămîna aceasta au apărut două noi numere ale fanzinelor "Katharsis" (numărul 5) şi "Virtual" (numărul 2). În ambele semnează nume deja consacrate ale *generaţiei '90*: Michael Haulică, Dănuţ Ivănescu, Petrică Sîrbu, Ionuţ Bănuţă, dar şi un optzecist care ştie să ţină pasul cu cei tineri: Cătălin Ionescu.

Curierul Naţional anunţă un concurs de short - short story începînd cu data de 12 martie, timp de primire a lucrărilor o lună şi jumătate .

In numărul următor vom anunţa valoarea premiilor şi componenţa juriului.

A apărut numărul 18 al suplimentului săptămînal de sf , horror, fantasy - SUPER NOVA .

o **Ovidiu Ruţă** (Cluj) - Poate că ai dreptate în ceea ce priveşte greşelile, dar nemaiavînd manuscrisele nu pot verifica. Dar dacă vrei neapărat, se poate rezolva contra autoprezentării pe care ţi-am solicitat-o.

o **Nicolae Costea** (Braşov)- Eşti pe aproape, adică prin universul publicabil.

o **Dumitrache Dorina** (Galaţi) - Poteca pe care ai apucat-o este bătătorită, încearcă să găseşti o modalitate nouă de abordare. Ce-ai zice de o poveste de iubire în anul 41 042 ?

o **Ovidiu Tudoran** (Bacău) - V-am expediat numărul solicitat. Mulţumim pentru aprecieri şi sugestii. Cînd debutăm puştoaica?

o **Coman Marian** (Brăila) - Am reţinut o fărîmă de infinit. Săptămîna viitoare o să expediez desenele celor 10 cîştigători. Ai grijă cum evoluezi (mă refer la grafică) în curînd s-ar putea să fii confundat cu Lulu, şi în fandom unul deja e prea mult.

o **Iulian Martin** (Deva) -Ai ales un motto bun - *Să trăieşti şi să-i laşi şi pe alţii să trăiască* - dar nu înţeleg de ce nu-l pui în practică.Şi ca să te citez: ***Asta-i cruzime. Cruzime-i asta./ Cinism curat. / Curat cinism.***

o **Aurelius Belei** (Brăila)- Rugăciunea ţi-a fost ascultată şi plicul a ajuns cu bine (inclusiv fotografia şi banii). Îţi dorim grabnică însănătoşire şi sperăm că durerile de căp să fie "dureri ale facerii" de creaţii şi nu de A(n)tene ca în cazul lui Zeus. Poate că n-ar fi rău să te autoironizezi mai des. Ajută!
P.S. Şi noi te iubim.
P.P.S. În privinţa materialului cu Spielberg cred că-ţi vom urma sfatul: am descifrat, am selectat, am oftat, am cenzurat şi ce-a mai rămas l-am aruncat liniştiţi lîngă ce mai aveam referitor la subiect pentru un număr viitor.

JURNALUL® S.F.
Premiul Convenţiei Naţionale de SF 1993
Editat de : INTACT
CORPORAŢIA INTACT PENTRU CULTURA SF&FT

COLECTIVUL DE REDACŢIE :
Adrian BĂNUŢĂ *(Redactor şef)*
Dan MERIŞCA, Nicolae C. ARITON, Ionuţ BĂNUŢĂ,
Ovidiu BUFNILĂ, George CEAUŞU,
Cristian IONESCU, Cătălin IONESCU,
Mihai Dan PAVELESCU, Dan POPESCU, Petrică SÎRBU
(Redactori) Marian IRIMIA *(fotoreporter)*

ADRESA REDACŢIEI :
Şoseaua Bucureşti-Ploieşti, nr. 25-27, sector 1, Bucureşti.
Tel. 3127135, 3129366, 3129945

Răspunderea materialelor informative revine autorilor.

File din istoria literaturii SF Anglo-Saxone

Nicolae C. ARITON

21. Apariţia mai multor pulps SF, nu i-a determinat pe cei de la **ARGOSY**, revista care publica romane „ştiinţifice" încă de la începutul secolului, să abandoneze genul. Doi mari scriitori erau regii incotestabili la acea vreme: *Abraham Merritt* şi *Ray Cummings*.

SEVEN FOOTPRINTS TO SATAN, de *Merritt*, a început să fie publicat în paginile revistei **ARGOSY**, începînd cu 2 iulie 1927. Începutul acţiunii nu are nimic spectaculos: în plină zi, în New York, James Kirkham este răpit fără nici un fel de violenţă. Încercînd să ceară ajutor unui poliţist, constată că actele sale erau lipsite de nume iar la clubul pe care îl frecventa, o „copie" îi răspunde în numele său. Urmarea romanului nu este din păcate science-fiction, ci una poliţistă. Cu toate acestea trebuie remarcat faptul că ediţia de buzunar a acestui roman a avut tirajul de 1 milion de exemplare.

A BRAND NEW WORLD, de Ray Cummings, debutează în **ARGOSY-ALL-STORY WEEKLY** la 22 septembrie 1928. Acţiunea se bazează pe intrarea în sistemul nostru solar a unei planete, Xenephrene, intercalîndu-se pe orbită între planetele Venus şi Mercur, fără să afecteze cu nimic viaţa pe planeta noastră (spre disperarea oamenilor de ştiinţă meticuloşi). Xenephrene este o planetă locuită şi eroul din **A BRAND NEW WORLD**, Peter, zăreşte o tînără fermecătoare şi înaripată care tocmai îşi executa zborul de seară deasupra grădinii casei amicului nostru. Fata se numeşte Zeetta şi, după o perioadă de adaptare necesară stabilirii comunicaţiei între cei doi, fata îl poartă către planeta ei. Aici, Peter descoperă existenţa unei civilizaţii total noi şi face cunoştinţă cu un savant, pe nume Graff, care făcea pregătiri pentru a invada Pămîntul. Bineînţeles, Peter îl va anihila şi va cîştiga pe chestia aceasta şi dragostea frumoasei Zeetta. Cu tot succesul enorm avut la timpul respectiv, această scriere a lui Cummings nu a putut rezista rigorilor timpului şi gustului cititorilor.

În **ARGOSY**, începînd cu 25 octombrie 1930, *Abraham Merritt* publica **THE SNAKE-MOTHER**, continuarea atît de aşteptată a celebrei **THE FACE IN THE ABYSS**. Cititorul asistă la reîntoarcerea lui Graydon la Yu-Atlanchi unde îl aşteaptă iubirea Suarrei. Este obligat să se lupte cu Nimir, vechiul zeu al răului, închis pentru scurt timp în „Faţa din Adînc", care ameninţă să arunce haosul şi teroarea asupra lumii. Nicholas Graydon este ajutat în încercarea sa supra-umană de către fantastica creatură care este Mama-Şarpe. Lupta între Nimir, zeul răului, oamenii păianjeni, dinozaurii din Valea Interzisă, slujitorii Mamei-Şarpe, fascinanta Suarra şi americanul cel vitez, înarmat cu o carabină cu repetiţie, este o adevărată capodoperă a lui Merritt.

THE SHADOW GIRL, de *Ray Cummings*, apare în acelaşi an. Bătrînul maestru nemaiavînd inspiraţia de la începutul activităţii sale scriitoriceşti, reuşeşte totuşi o operă interesantă. El descrie lupta între două grupuri de oameni, stăpînii unor aparate de călătorit în timp. Unul dintre aparate se materializează în epoca noastră (adică în epoca lui Ray Cummings), în Central Park, şi o tînără, Lea, iese din acesta. Scena este captată cu ajutorul unui ecran de televizor (camera video încă nu se inventase) cu proprietăţi speciale, construită de doi tineri: Allan şi Edward. Aceştia nu renunţă pînă nu o găsesc pe frumoasa vizitatoare, împreună călătorind în viitor. Aici, află de un oarecare Turner, un individ din epoca lor, care se afla în posesia unui aparat asemănător frumoasei Lea, şi avînd în intenţie de a deveni un dictator al lumii.

Allan şi Lea, îndrăgostiţi unul de altul, luptă împotriva acestuia, dar rezultatul este zădărnicit de faptul că sora lui Allan, Nanette, este răpită şi „transportată" într-un alt timp. Acest roman, cu o acţiune rapidă şi plină de surprize, se citeşte şi acum cu plăcere, fără a suferi prea mult de atingerea timpului.

În ianuarie 1932, **ARGOSY** începe publicarea la **DWELLERS IN THE MIRAGE**, care este, după părerea unor specialişti, capodopera lui *Abraham Merritt*, şi unul din cele mai mari romane Fantasy apărut în zilele noastre. Această carte este într-o oarecare măsură autobiografică, eroul principal, Leif, semănînd foarte mult cu însuşi scriitorul pe vremea tinereţii cînd străbătea munţii arizi ai Mexicului, însoţit doar de un ghid indian, în roman purtînd numele de Tsantawu. În roman, Leif este condus de ghidul său pînă cînd ajung într-o vale dezolantă care îi produce o impresie curioasă: „Cum vă spuneam, un tremurat ondula uşor apa lacului. Valurile acopereau pe jumătate piramidele negre, care apăreau şi dispăreau sub luciul apei..."

Leif sosise într-o vale a mirajelor. Tînărul pătrunde în curînd în acest univers ce părea la prima vedere de-a dreptul feeric. Un popor de oameni micuţi şi aurii, conduşi de o tînără fermecătoare – avînd dimensiunile după standardele noastre – îi fac primirea. Dar încep şi necazurile. Leif află că este reîncarnarea teribilului Dwayanu, vechiul stăpîn al Ţării Mirajului, amantul vrăjitoarei Lur, femeia-lup. Află că o rasă de oameni normali locuieşte de asemenea acest teritoriu, ocupaţia lor fiind vînătoarea nevinovaţilor micuţi oameni aurii. Aceste fiinţe, conduse de frumoasa vrăjitoare Lur, sînt de-o cruzime fără margini şi sînt adoratorii unei divinităţi oribile: Khalk'ru – un mutant al monstruosului nordic Kraken... Acest zeu cere sacrificii de o formă deosebită: să i se ofere tinere însărcinate care trebuiau aduse goale lîngă tronul său. Altădată, Dwayanu, cel care avea Puterea, reprezenta spiritul lui Khalk'ru. Un frig arctic a cuprins asistenţa cînd entitatea extraterestră a stabilit legătura dintre universul său şi al nostru. Apoi, în timp ce-şi absorbea nefericitele victime, cei care urmăreau spectacolul puteau vedea forma unui Kraken uriaş.

Leif este nevoit să lupte nu numai cu vrăjitoarea Lur, ci şi cu el însuşi, cu spiritul lui Dwayanu care îl ia în stăpînire. Graţie dragostei pentru Evalie, şi reciproc, el reuşeşte să distrugă complet creatura venită dintr-un alt spaţiu şi micul popor să fie salvat. Vrăjitoarea şi lupul ei alb favorit sînt, de asemenea, răpuşi. La sfîrşitul romanului, Leif şi Evalie pot în sfîrşit să se bucure de dragostea lor, dar tînărul pămîntean ştie că Dwayanu nu este mort şi că în orice clipă se poate trezi la viaţă. Superb scrisă, alternînd scene de violenţă, poezie, erotism, uneori chiar sadism, **DWELLERS IN THE MIRAGE** se citeşte şi recitеşte cu o admiraţie mereu proaspătă.

The GOLDEN CITY, de *Ralph Milne Farley*, începe să apară în mai 1933 în aceeaşi revistă **ARGOSY**. Tratează legendara temă a continentului Mu, dispărut în urmă cu 15 mii de ani. O falie temporală îl poartă pe matelotul Adams Mayheu în această lume. El cade în mare în 1891 şi este recuperat de o altă navă în 1932. În timpul sejurului său în Oraşul de Aur al continentului Mu, Mayheu este găzduit de către Julo, tatăl fermecătoarei Eleria, care contrar obiceiului rămîne insensibilă la farmecul eroului nostru. Pentru ca acţiunea să nu treneze totuşi, acesta este răpit de către Păianjen, un criminal care complotează împotriva guvernului continentului Mu. Păianjenul se află în posesia unui aparat care îi permite să-şi teleporteze servitorii pentru a comite asasinate sau răpiri de tinere femei. Păianjenul o răpeşte pe Eleria, dar Adams Mayheu veghează. Povestea se termină cu cataclismul care înghite continentul Mu; doar Mayheu supravieţuieşte, fiind „aruncat" în timpul nostru. Acest roman se citeşte cu plăcere cu toate că personajele şi situaţiile sînt teribil de convenţionale.

(va urma)

Nicolae C. ARITON

Mulţumiri lui Frederic Gerbaud pentru materialele puse la dispoziţie pentru acest serial.

TIPARUL EXECUTAT LA TIPOGRAFIA
INTACT

Director administrativ:
Titus GUVIR
Tehnoredactare computerizată
Adrian BĂNUŢĂ
Culegere:
Doina PREOTU
Mihaela IVAN
Corecturi:
Mihaela VANEA
Montaj offset:
Daniel STĂNICĂ
Mariana SEBE
Silvana GREERE

JURNALUL S.F. este înscris în Catalogul Presei la poziţia 2.128. Abonamentele se pot face la orice centru RODIPET. Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET SA PO BOX 33-35, telex 11995 Telefax 3129432 Bucureşti - România Piaţa Presei Libere nr. 1.

Acest săptămînal face parte din reţeaua naţională a publicaţiilor
JURNALUL ®
Director:
Dan DIACONESCU
Redactor şef:
Marius TUCĂ

SEBASTIAN CORN

SNORKY

Menţiune "HELION 1993"

Pluff! Snorky se cufundă în apa rece, lăsînd valurile cenuşii să treacă pe deasupra lui. Harnaşamentele îl strîngeau, dar faţă de acum două zile, era cu mult mai acceptabil. Atunci, sergentul cu care lucra, trăsese prea tare de chingi. Pînă să apuce să dea vreun semn că curelele alea îl jenează, sergentul îi şi dăduse brînci în undele cenuşii.

„Da! Astăzi e mai comod!" stabili Snorky în gînd, răsucindu-se sub apă. Ieşi din nou la suprafaţă şi privi puntea puitorului de mine. Plină de militari încotoşmănaţi în blănuri sintetice. Printre ei, sergentul care îl echipa. Se aplecase peste balustradă, făcîndu-i un semn amical.

„Ipocritul!" gîndi Snorky şi închise ochii.

– Moody-balnear! răsună porta-vocea, făcîndu-i pe cei de pe punte să se strice de rîs. Plantează mina, Moody-balnear! ordonă comandorul Fling. Iar tu, Eric, continuă el, vezi să-l ghidezi cum trebuie pe Moody!

Drept răspuns, la una dintre ferestrele turnului de comandă a apărut un pumn strîns, cu degetul mare în sus.

Moody era prietenul cel mai vechi al lui Snorky. De asemenea, era cel mai bătrîn din companie. De aici i se trăgea şi porecla absurdă. Începuseră să-l cam lase încheieturile şi din cauza asta petrecea multă vreme în bazinele din cală. Cele încălzite, aşezate în camerele pe care scria „Balneologie".

Moody înotă pe lîngă Snorky, sări relaxat peste un val, după care se cufundă în adîncurile mării reci. Înainte să plonjeze, făcu un semn discret spre amicul său. Un fel de „lua-i-ar dracu' şi pe ăştia!"

Era rîndul lui Snorky. Se răsucise şi înota pe spate, cu capul afundat în apă. De pe punte nu i se mai vedeau decît chingile de piele, închise pe burtă.

– Snorky! Hai puiule, du-te şi tu! se rostogoli glasul din porta-voce.

Snorky scoase capul din apă, inspiră adînc aerul umed, îngheţat, se încovoie şi ţinîndu-şi respiraţia, porni ca o săgeată spre fundul mării. Cobora în spirale, ca un avion doborît, simţind în permanenţă ghidajul sergentului în căştile montate pe cap.

– Stînga Snorky! Ţine stînga! auzea el vocea uşor răguşită.

Şi-a schimbat direcţia, cufundîndu-se tot mai adînc în marea cenuşie. Şi atunci l-a văzut pe Moody. Îl aştepta la 35 de metri adîncime, aşa cum stabiliseră. Snorky s-a apropiat de vechiul său prieten şi a început să-i dea roată.

Moody s-a răsucit cu burta spre el, uşurîndu-i munca. Dinţii zimţaţi ai lui Snorky s-au înfipt în chingile care ţineau mîna lipită de corpul prietenului său.

– Ei! Coboară Snorky, ce naiba faci acolo?

Drept răspuns, delfinul a început să emită ţiuiturile ascuţite care pentru echipaj aveau semnificaţia unei stări de intensă nervozitate. Aşa cum plănuiseră, Moody piui şi el, stins.

Căştile celor doi delfini s-au umplut cu vocile oamenilor din camera de ghidaj.

– Ce dracu? Să vezi că Moody-balnear a intrat într-un pocinog!

– Dar pe ecran nu se vede nimic, domnule Fling! Nici un semnal... replică Eric.

– Deşteptule! Şi dacă s-a agăţat într-o plasă de pescuit? Crezi că poţi prinde o plasă de pescuit în sonar?

– Poate îl salvează Snorky! Ei s-au înţeles întotdeauna foarte bine! spuse mîndru sergentul cu care făcea Snorky echipă.

– Delfinii se înţeleg **totdeauna** bine între ei! a stabilit Fling sec.

@@@

CU coada ochiului, Snorky i-a văzut venind şi pe ceilalţi. Turma nedomesticită. Şi ei ajunseseră la timp. Exact aşa cum plănuise cu Moody.

S-a grăbit să detaşeze mina de pe spatele bătrînului său prieten, lăsînd-o să se scufunde încet, în zig-zag, atrasă de gravitaţie.

Un delfin tînăr din turmă coborî în picaj prin perdelele de gheaţă ale mării şi apucă în dinţi chingile, încetinind coborîrea explozibilului. Alţi doi i s-au alăturat imediat, reuşind să pornească în sfîrşit spre sud, tîrînd mina după ei.

– Termină-ţi misiunea! spuneau piuiturile lente ale lui Moody, dar Snorky continua să facă loopinguri în jurul bătrînului delfin.

– Snorky! Plasează dracului mina aia odată şi hai sus! se auzi în cască vocea sergentului.

– Fir-ar al naibii! exclamă Fling. Cu Moody nu ar fi cine ştie ce pierdere! Şi aşa e bun de dat la reformă... Dar Snorky este încă tînăr şi viguros. Ne-a costat 500.000 de dolari educaţia lui. Şi vreau să justific fiecare cent băgat în el!

Urmă o pauză, dar vocea lui Eric reluă în căşti:

– Hai Moody! Hai bătrîne! Ieşi odată din plasele alea!

Un chiot de bucurie izbucni din gura celuilalt sergent în momentul în care Snorky o luă din nou spre fundul mării:

– Snorky a scăpat! Snorky a scăpat din plase!

– Mda... Înseamnă că Moody e prăjit! Nu mai iese de acolo... deduse Fling.

Din nou, vocea lui Eric:

– Moody-balnear! Bătrîne Moody-balnear!... de data asta nu era nici urmă de ironie în glasul lui. Hai bătrîne şi tu!

– Doamne, da' s-a umplut de delfini, acolo jos! Era Dvorsky, ofiţerul de transmisiuni, care acoperi vocea lui Eric.

– Încearcă şi ei să-l ajute pe Moody... spuse acesta rar. Hai Moody-balnear, hai prietene! Îţi promit că am să ţin numai în bazinele alea cu apă caldă!

Moody însă, începuse să se sufoce. Se uita speriat, rînd pe rînd, la delfinii din turma cea liberă. Cu toate acestea, piuiturile lui încă erau calme.

Între timp, Snorky îşi lăsase mina la intrarea în tunelul pentru submarine. A paisprezecea mină pe care o poziţiona chiar el... Devenise curios. Cum vor face inamicii celor care îl ghidau pentru a se folosi de baza aceea ascunsă? Nu găsi nici un răspuns. I-a trecut prin cap doar că, deşi duşmani ai celor de pe puitorul de mine, nu aveau cum să devină aliaţii lui, ai lui Snorky. Şi aceia erau tot oameni! Şi aceia se foloseau de delfini!

A pornit în sus, ajungînd din nou lîngă Moody. Era aproape turtit de lipsa de oxigen. Ceilalţi delfini se învîrteau în jurul lui, pîndind orice slăbiciune. În nici un caz nu era de dorit ca, cedînd instinctului de conservare, Moody să încerce să ţîşnească la suprafaţă. Oamenii ar fi văzut că delfinul nu mai purta nici mina, nici harnşamentele şi ar fi devenit bănuitori.

– Măcar de nu s-ar zbate! Ajută-l Doamne să fie demn! piui Snorky încet, privindu-l pe prietenul său. Acesta, la rîndul său, se uita la Snorky cu ochi sticloşi.

– Tu ai fost întotdeauna un prieten bun! ţiui Moody încet.

Plutea între două ape, zvîcnind necontrolat. Ceilalţi delfini se întoarseră, pudici, cu cozile spre tovarăşul lor ce murea. Nu piuiau, nu fluierau, doreau doar să evite să-l vadă pe Moody cum se stinge.

Numai Snorky, aşezat în faţa lui, colinear cu el, îl privea. Nu putea să pretindă că e slab şi să se uite în altă parte... nu acum, cînd camaradul său murea.

– Îţi mulţumesc că mă însoţeşti acum! fluieră Moody încet şi deschise ochii larg.

Pesemne că totul în jurul lui era o negură, dar se străduia să se poarte ca şi cum ar mai fi putut să privească la Snorky.

– Să fii atent! a mai spus el tremurînd brusc şi rotindu-se într-o parte.

Au trecut cîteva secunde, dar Moody nu mai dădea nici un semn de viaţă. Ceilalţi delfini au priceput că se sfîrşise şi s-au întors cu faţa spre el. S-au aşezat deasupra lui, împiedicîndu-l să se ridice la suprafaţă.

@@@

– De acum, cu tine comunicăm! ţiui unul spre Snorky.

– Da. Mă voi strădui să fiu asemenea lui Moody. A făcut o pauză, apoi simţind că începe să se asfixieze, a fluierat rapid:

– Mîine doresc să-mi faceţi o listă cu tot ce am luat de la oameni: mine, transmiţătoare, mîini artificiale, roboţi telecomandaţi şi tot restul. Iar într-una din zilele astea, doresc să stau de vorbă cu bătrînul...

Nu mai avea aer. S-a îndreptat drept în sus. Plutind spre suprafaţă, s-a gîndit la Moody. Ştia că oamenii plîngeau în astfel de situaţii. De altfel, îl şi auzea pe Eric scîncind încetişor în căşti. Dar Snorky nu ştia să plîngă şi chiar dacă ar fi ştiut, acum era prea preocupat de misiunea lui, mai mult, începuse să se obişnuiască cu pierderile. De regulă, numai aşa obţineau obiecte din mîna oamenilor.

A străpuns suprafaţa mării, a răsuflat adînc şi a privit la puitorul de mine. În măruntaiele lui trăiau peste o sută de delfini. Iar de jur împrejurul aceanelor, în porturi, pe nave, în delfinarii, peste 250.000 de delfini executau fără să crîcnească ordinele oamenilor...

– Dar va veni ziua, reflectă Snorky, va veni ziua cînd ne vom putea folosi de obiectele oamenilor.

Se îndreptă spre plasa cu care îi culegea din mare, gîndindu-se la o mulţime de delfini protejaţi cu unelte.

Căci ceea ce îi deosebea de oameni era lipsa mîinilor.

HILDA

– Mmmm, făcu doamna Williams. Mai sărută-mă.

– Mmmm, răspunse Roger. Şi o mai sărută.

Ce femeie timpă, îşi spunea. Dacă nu destul de drăguţă, măcar destul de bătrînă ca să-i fie mamă. Dar bogată. O vacă, gîndea Roger, dar o vacă bună de muls.

Se aflau pe balconul camerei lui Roger. Rachetele care se îndreptau spre Lună sau spre Marte trasau dîre de foc pe cerul nocturn. Cămaşa lui Roger era descheiată pînă la al treilea nasture, iar doamna Williams se strîngea cu putere în pieptul larg şi bronzat.

– Ooooh, făcu doamna Williams. Era complet ramolită. Eşti atît de puternic, Roger. Îmi faci rău cînd mă strîngi aşa.

– E puterea dorinţei mele, răspunse Roger. Şi o strînse mai tare.

Treaba era coaptă, acum Roger o ştia din vasta lui experienţă, ea era pregătită pentru orice i-ar fi cerut, de la butoni de manşetă împodobiţi cu pietre preţioase pînă la investiţii într-o afacere în care Roger juca rolul de căpetenie. O mulţime de femei făcuseră deja acest plasament, dar singurele replici pe care Roger le reţinuse vreodată erau cele ale ritualului său de amorez.

– Îmi faci rău, icni doamna Williams.

– Nu mă pot opri, făcu Roger, strîngînd-o, dinadins, tot mai tare.

Uşa camerei sale se deschise brusc şi un bărbat năvăli înăuntru. Era un individ între două vîrste, cu pîntecele revărsat, şi mai era preşedintele Consiliului de administraţie de la Tri-Planet Mining, cu un capital de peste zece miliarde de dolari.

Întîmplător, tot el era şi domnul Williams.

– Canalie! urlă el. Hoţ de femei ce eşti! Ţinti un revolver spre Roger.

– James! chirăi doamna Williams.

– Hilda! strigă Roger.

Ceva mare şi strălucitor, cu braţe de oţel cromat şi tors de aliaj, năvăli în cameră, smulse revolverul din mîinile domnului Williams şi-l înşfăcă pe acesta sub un braţ. O umflă apoi şi pe doamna Williams, care se repezise în ajutorul soţului, şi-o apucă sub celălalt braţ. Obiectul îi scoase pe amîndoi afară din apartament şi închise uşa după ei.

******

– Am să-ţi fac o cafea, spuse Hilda, cu o voce metalică. Am să-ţi fac nişte chifteluţe **a la suedoise.**

– La dracu! izbucni Roger, ridicîndu-şi palma spre cer într-un gest melodramatic. Tocmai cînd intrase în laţ, fir-ar să fie!

– Nu mai e nimic de mîncare, zise Hilda.

– Cine spune că nu mai e nimic de mîncare? întrebă Roger.

Hilda se îndreptă spre bucătărie, cu un pas cadenţat.

– A venit din nou tipul cu chiria, aruncă ea peste umăr.

Roger înjură proprietarii în general şi pe al său în special.

– Ce i-ai spus?

– Că nu eşti acasă.

Hilda se oprise şi-l privea pe Roger cu ochii ei strălucitori de plastic. El se străduí să ia un aer melancolic.

– Hilda, spuse, sîntem lefteri.

– Lefteri, repetă Hilda. Mai auzise asta.

– Sînt dezolat că-ţi cer asta, Hilda, dar ştiu o uzină unde se folosesc roboţi de închiriat ...

– O uzină.

– Da. Îţi promit, Hilda, va fi doar pentru puţină vreme. Ştiu că ai nevoie de rezistenţe noi şi că nu ţi s-a controlat tensiunea de mai bine de un an... O bătu pe umăr. Spune-mi c-ai să-ţi iei slujba asta.

– Am să iau slujba asta, răspunse Hilda. Mă duc să fac chifteluţele **a la suedoise.** Se întoarse la bucătărie cu un pas greu.

Roger habar n-avea cum s-ar fi descurat fără Hilda. Îi era groază să se gîndească la asta. Ştia că orice-ar da în schimb, dragoste sau bani, nu va găsi niciodata una la fel.

Era un robot femelă, mai mic decît cei buni la toate, avînd încorporate deosebite aptitudini domestice. Era o bună bucătăreasă, o excelentă spălătoreasă, şi avea memoria unei femei pentru toate nimicurile.

Hilda fusese construită de o întreprindere suedeză pentru preşedintele ei, iar Roger o avea de la văduva preşedintelui. Roger nu era foarte sigur de ce i se întîmplase, apoi ,

******

Fusese o noapte proastă. Singura femeie tentantă pe care o întîlni era cu bărbatu-său, care o supraveghea îndeaproape. Iar amintirile despre fiasco-ul Williams îl asaltau mereu, făcîndu-l să bea peste măsură. Se întoarse acasă cu dureri de cap.

Hilda tocmai punea masa pentru micul

văduvei. Poate că pusese în practică ameninţarea de a se sinucide.

Tocmai asta era bine cu Hilda, gîndea Roger. Ea nu se va sinucide niciodată. Şi oricît ar abuza de ea, niciodată nu-l va ameninţa că-şi va da cu ceva în cap: singura emoţie pe care o putea încerca un robot era dragostea pentru stăpînul lui.

– Încă puţină cafea, Hilda, ceru Roger înfulecînd ce mai rămăsese din chifteluţe. Se simţea mai bine. Şi dă puţin cu fierul pe costumul meu de flanel, vreau să ies în oraş.

dejun.

– A telefonat o femeie.

Nările lui Roger se dilatară.

– Cine?

– Alice, răspunse Hilda.

– Ducă-se naibii, făcu el dezgustat. Alice Carter n-avea decît optsprezece ani, şi n-avea să aibă nici un dolar al ei înainte de cîţiva ani buni. Iar junioarele erau atît de facile încît nici măcar nu-i lăsau senzaţia că trebuie, din cînd în cînd, să strîngă chinga.

– Plîngea, continuă Hilda.

– Aşa plîng ele.

Muşcă dintr-o felie de pîine prăjită exact cît îi plăcea şi apucă unul din ziarele pe care Hilda i le aşezase lîngă farfurie.

– He! he! spuse.

Domnul şi doamna James Williams se prăbuşiseră cu elicopterul lor personal. Un turn de control pentru elicoptere surprinsese nişte fragmente de ceartă, iar domnul Williams uitase să branşeze pilotul automat. Doamna Williams era într-o stare gravă. „Păcat că nu şi-au rupt gîturile" murmură Roger.

Sau, mai degrabă, păcat că nu era domnul Williams cel aflat într-o stare gravă. Cu stilul de raţionament pueril de care sînt în stare soţii, se putea paria că va arunca vina accidentului asupra lui Roger. Iar zece miliarde de dolari, erau o forţă de temut.

– Hilda, strigă Roger. Cred c-o să plecăm la Paris. Ce spui, ţi-ar place?

– Paris, repetă Hilda. Mai auzise vorbindu-se.

În timp ce ea se îndepărta cu paşi greoi pentru a face bagajele, Roger rămase în picioare în faţa ferestrei, privind afară cu un aer posomorît. Avea uneori impresia că, orice-ar face, n-o s-o scoată la capăt.

Hilda reveni în salon.

– Bagajele sînt gata.

Roger stătea aşezat pe canapea, ţinîndu-şi capul în mîini. Hilda îl privea.

– Bagajele sînt gata, repetă ea.

– O clipă, răspunse Roger. Mă doare îngrozitor capul.

– Mă duc să caut pastilele pentru dureri de cap.

Cu acelaşi pas greu, se îndreptă spre baie, apoi se întoarse, aducînd pastilele şi un pahar cu apă. După ce Roger le înghiţi, Hilda luă sticla de coniac din bufet şi îi turnă o porţie zdravănă.

– Mă duc să mai fac cafea, spuse.

Era o adevărată minune, gîndi Roger, cît de bine ştia Hilda ce trebuia să facă. Trucul odată învăţat, nu-l mai uita niciodată.

Dintr-o dată, Roger se simţi mult mai bine. Coniacul îi încălzea în mod plăcut stomacul şi i se urcase puţin la cap. Fugi după Hilda, îi cuprinse talia de aliaj în braţe şi o strînse la piept.

– Hilda, eşti o minunăţie! Te iubesc!

– Asta o spui doar aşa!

– Nu, chiar aşa gîndesc. Sincer.

– Sărută-mă, spuse Hilda.

Totul i se păru atît de familiar încît îl deconcertă, dar totuşi atît de amuzant încît nu se putu împiedica să rîdă. Şi cum, graţie coniacului, se simţea într-adevăr foarte bine, depuse un sărut pe placa ce-i ţinea loc de faţă Hildei.

– Mmmm, făcu Hilda. Mai sărută-mă.

– Hilda! Unde-ai învăţat asemenea lucruri?

– Am tras cu urechea.

Iată, deci, de ce i se păreau replicile atît de familiare. Ce mai robot!

– Hilda, spuse Roger rîzînd, nu sînt două ca tine în toată lumea.

Rîsul i se umbri puţin de durere.

– Hilda! Uiţi că ai braţele de oţel. Îmi faci rău, cînd mă strîngi aşa.

– E puterea dorinţei mele, răspunse Hilda cu vocea ei metalică.

– Îmi faci rău!

– Nu mă pot opri, răspunse Hilda. Şi-l strînse mai tare.

Roger se înmuie în braţele ei. Ea îi dădu drumu şi el se prăbuşi pe podea. Din gîtlej îi mai ieşi un zgomot şi începu să-i curgă sînge din nas. Apoi zgomotul se opri, şi sîngele de asemenea.

Hilda se îndreptă spre dulapul cu detergenţi, scoase ce-i trebuia şi spălă petele de pe covor. Îl ridică pe Roger şi îl întinse pe divan.

Puse înapoi în dulap peria şi detergentul şi, cu pasul ei greu, se întoarse la bucătărie.

– Mă duc să-ţi fac nişte cafea, spuse Hilda.

Traducere de

Sorin SIMION

H.B. HICKEY

ISTORIA LITERATURII SF

Space - opera

Acest termen primitiv evocă o istorie care se desfăşoară într-un cadru la fel de vast ca acela la universului lumilor cunoscute şi necunoscute. Pentru puriştii, nu este poate inutil să precizăm că a fost creat de **Wilson Tucker** în 1941, referindu-se la foiletoanele radiofonice americane, denumite în manieră populară „soap operas", pentru că erau finanţate, în acea perioadă, de către negustorii de săpun şi de fabricanţii de produse pentru gospodărie.

Pornind pe urmele lui Lucian din Samosata şi ale lui Charles Defontenay, unii autori nu ezită să extindă cîmpul colonizării la dimensiunile întregului univers cunoscut şi chiar necunoscut, imaginîndu-şi uneori alte universuri cu mult mai complexe şi mai greu de cucerit.

Scriitorul american **Edward Smith** (1890-1965) este creatorul acestui gen aparte. Împreună cu **Lee Hawkins Garby,** fundamentează primele reguli în **„Îmbulzeala stelelor"** (1928). Povestea începe într-un îndepărtat atelier de cizmărie, unde se construieşte o astronavă, cînd brusc, un cercetător descoperă mijlocul de a îmblînzi radioactivitatea. Pornind de aici, acţiunea se deplasează în spaţiu, pentru ca, în curînd, să depăşească marginile galaxiei noastre.

Această uriaşă saga intergalactică se continuă cu **„Skylark Three"** (1930), **Skylark of Valeron"** (1935) şi **„Skylark Duquesne"** (1965).

Splendoarea acestui domeniu nou al SF-ului este ilustrată însă de compatriotul lor **Howard Phillips Lovecraft** (1890-1937). După crearea de povestiri fantastice tradiţionale şi de opere de anticipaţie ştiinţifică, Lovecraft dă frîu liber imaginaţiei şi o lasă să exploreze frontierele galaxiei, într-o serie de romane foarte pretenţioase.

„Munţii halucinanţi" (1936) reprezintă un prilej pentru a imagina istoria globului terestru şi a celor cinci civilizaţii preumane care au precedat-o pe a noastră. Înfăţişează şi sosirea mai multor specii de extratereştri: Strămoşii, Cthulhu şi Mi-Go. În **„Umbra venită din timp"** (1936) se arată interesat de Marea Rasă originară de pe lith, o planetă situată în afara galaxiei noastrre. Profesorul Universităţii din Miskatonik examinează un bizar meteorit, care ucide tot ce e viu în valea unde s-a prăbuşit – **„Culoarea căzută din cer"** (1927). **„Acela care şuşotea în tenebre"** (1931) se referă, mai ales la Mi-Go, o specie venită de pe Pluto, cunoscută şi sub numele de Cei cu Aripile Negre.

Proiectul unui alt american, **Fritz Leiber,** născut în 1940, este la fel de ambiţios. După ce a conceput trei globuri terestre ale destinelor umane paralele în **„Destiny Times Three"** (1945), în **„Războiul din neant"** (1958) opune două tendinţe filozofice, apărate de cele două rase spaţiale în perpetuă confruntare – Păianjenii şi Şerpii. Miza acestei lupte încrîncenate este, nici mai mult nici mai puţin, însuşi Cosmosul. Cele două clanuri îşi aruncă în luptă forţele şi fac apel la mercenari, printre care se pot întîlni şi pămînteni, veniţi din diferite epoci istorice.

Universul pe care ni-l descrie **William Olaf Stapledon** (1886-1950) în două cărţi fundamentale este infinit mai complex decît cele pe care le-am moştenit de la marii vizionari ca Wells sau Jules Verne. Imaginaţia nu exclude totuşi reflecţia, iar răspunsurile pe care le aduce depăşesc adeseori cadrul unui simplu roman. **„Star Maker"** (1937) constituie cheia de boltă a unei opere caracterizate de bogăţia imaginaţiei şi de puterea inspiraţiei. Atunci cînd autorul îşi pune întrebări asupra sensului vieţii şi al morţii sau asupra locului omului în univers, el îşi simte spiritul ridicat de o forţă implacabilă şi se descoperă brusc antrenat, fără voia sa, într-o extraordinară călătorie de-a lungul spaţiului. Depăşind frontierele stelare, învaţă încetul cu încetul să-şi stăpînească noul mijloc de locomoţie şi îşi încheie periplul ajungînd în apropierea unei planete asemănătoare Terrei, pe care creaturile, în ciuda unor particularităţi stranii, nu par cu mult diferite de oameni. Singurul lucru ce-i rămîne de făcut este acela de a-şi găsi un corp apt să-i primească spiritul hoinar. După cîteva încercări nereuşite, se instalează în cel al filosofului Bualltu.

Începînd chiar cu acest punct de observaţie privilegiat, rezultatul fuziunii voluntare dintre două spirite libere, noul explorator se dedică unui adevărat studiu de antropologie comparată. Aşa încît, la sfîrşitul călătoriei, descoperă diferite tipuri de umanitate sub cele mai neaşteptate aspecte. Echinodermii se aseamănă cu nişte stele de mare gînditoare. Mantiloizii se refugiază pe fundul mărilor, gata să reziste uriaşelor presiuni care domnesc pe planeta lor. În altă parte, ichtioizii trăiesc sub apă, coexistînd cu făpturile amfibii – păianjenii de mare. Ceva mai departe, păsările sînt acelea care crează adevărate surprize: măruntele lor creiere sînt conectate în serie prin unde radio şi formează un spirit inteligent atotputernic.

Alte fiinţe cosmice sînt încă şi mai derutante, fiind alcătuite din unităţi microscopice, comunicînd prin unde radio, şi care constituie ansambluri compozite, cunoscute sub denumirea generică de Nori Marţieni.

În final, toate aceste forme de viaţă intră într-un conflict reciproc, înainte de a se contopi într-o sinteză astrală, pentru a da naştere Spiritului Galactic. Acesta nu este însă singur în univers şi descoperă, într-un tîrziu, o altă existenţă, diferită de a sa. E vorba de Creatorul de Stele, origine şi principiu al întregii creaţii.

La această vastă frească, trebuie să adăugăm şi alte romane, care nu fac decît să reia şi să dezvolte anumite detalii: **„Ultimul şi primul om"** (1930) returnează istoria umanităţii începînd cu anul 1930 şi pînă la dispariţia omului odată cu explozia soarelui. În acest timp, asistăm la sfîrşitul civilizaţiei terestre şi la naşterea unei noi umanităţi, cîteva milioane de ani mai tîrziu. Această a doua Specie Umană va fi exterminată de marţieni, iar speciile ce-i vor urma vor fi obligate să emigreze mai întîi pe Venus pentru ca, în final, să se instaleze definitiv pe Neptun.

„Ultimul om în Londra" (1932) relatează istoria noastră, văzută de către unul din ultimele exemplare ale celor din urmă supravieţuitori umani – un neptunian dintr-a opt-sprezecea spiţă (nu cea mai degradată, însă ultima). **„The Flames"** (1947) ne înfăţişează viaţa unei fiinţe-stea, iar **„A man divided"** (1950) dezvoltă complexitatea mentală a Creatorului de Stele.

Americanul **Jack Williamson,** născut în 1908, intră la rîndul său în legendă, scriind o adevărată saga, care începe cu **„Legiunea spaţiului"** (1934), se continuă cu **„Comentarille"** (1936) şi se încheie cu **„Singur împotriva legiunii"** (1939). În primul roman, legionarul John Ulnar este însărcinat să facă de gardă împreună cu alţi trei camarazi, la intrarea în adăpostul „armei absolute". Odată cu scurgerea acţiunii, capătă o importanţă din ce în ce mai mare, pînă la punctul în care devine, în ultima carte, personajul central, preocupat să salveze universul.

„Nava lui Antim" (1942) şi **„Şocul lui Antim"** (1943), la fel ca şi **„Seetee Shock"** (1949), publicate sub pseudonimul de **Will Stewart,** aduc în scenă nişte minori trimişi să exploateze antimateria ce se găseşte în adîncul Centurii Asteroizilor şi subliniază dificultăţile ce trebuie rezolvate pentru a face să coexiste simultan cele două lumi de neîmpăcat, care sînt materia şi antimateria.

Ceva mai tîrziu, compatriotul său, **Alfred Bester,** născut în 1913, povesteşte în **„Capătul stelelor"** (1956-'57) aventurile lui Gulliver Foyle, care trăieşte în secolul XXIV şi se trezeşte antrenat într-o seria de aventuri nebuneşti ,ce îl conduc către marginile galaxiei.

Există, în fine, alţi patru autori americani care merită o menţiune aparte.

Este, mai întîi, cazul lui **Edmond Hamilton.** Născut în 1904, a devenit foarte repede unul dintre marii maeştrii ai genului „space-opera", cu două romane, considerate pe drept cuvînt drept clasice. În **„Regele stelelor"** (1947), spiritul lui John Gordon efectuează o uluitoare călătorie spaţială şi intră în corpul lui Zarth Arn, prinţul Imperiului din centrul Galaxiei, împreună cu care, înainte de a se reîntoarce pe Terra, va cîştiga războiul pornit împotriva acestuia de către duşmanii Galaxiei. În **„Întoarcerea la stele"** (1967), John Gordon este rechemat de Zarth Arn pentru a salva încă o dată Imperiul ameninţat. De această dată, călătoria este efectuată în propriul său corp. Sub această înfăţişare, o regăseşte pe prinţesa Liana, de care se îndrăgostise în decursul anteriorului său periplu.

Cel de-al doilea ,este celebrul **Isaac Asimov** (1920-1922). Sub pseudonimul de Paul French, publică mai întîi o serie de romane destinate unui public tînăr, în care povesteşte aventurile lui David „Lucky" Star: **„Pe planeta roşie"** (1952), **„Bătălia stelelor"** (1953), **„Venus împotriva Pămîntului"** (1954) şi **„Spionul-robot de pe Jupiter 9"** (1957). În paralel cu nuvelele sale despre roboţi, Asimov scrie o altă serie de romane, grupate, în faimoasa trilogie, **„Fundaţia"**, alcătuită din trei romane ce nu întîrzie să devină repere clasice ale genului: **„Fundaţia"**, **„Fundaţia şi Imperiul"**, **„A doua Fundaţie"** (1942-1949), cărora li se poate adăuga **„Alergătorii spaţiului"** (1952).

Psihoistoricul Hari Seldon anunţă apropiatul sfîrşit al Imperiului Galactic şi naşterea cîteva mii de ani mai tîrziu a celui de-al Doilea Imperiu Galactic, momentul apariţiei unei noi civilizaţii umane dezvoltate numai după principiile ştiinţei mentale. În scopul de a reduce acestă perioadă intermediară de mii de ani numai la trei secole, el propune să se creeze o Fundaţie care va conserva o parte din istoria şi din cunoştinţele acumulate. Prin forţa de a se împrăştia de-a lungul universului, lumile se multiplică, generînd neîncetate conflicte, descrise în **„The stars, like Dust"** (1951).

„O piatră pe cer" (1950) aduce în scenă o civilizaţie viitoare care, în căutarea originilor, ajunge să exploreze Terra. Această admirabilă saga se încheie cu trei noi volume care vin să se adauge seriei, începînd cu 1982: **„Fundaţia fulgerată"**, **„Pămîntul şi Fundaţia"**, **„Preludiul Fundaţiei"**.

Cel de-al treilea autor remarcabil de space-opera este **Frank Herbert,** născut în 1920. El face o remarcabilă intrare în gen cu **„Dune"** (1963), urmat de **„Messia Dunei"** (1965) şi **„Copiii Dunei"**. Planeta Dune este neospitalieră, acoperită de nisip şi populată de viermi uriaşi, lungi de mai multe sute de metri. Nimeni nu s-ar gîndi să colonizeze un asemenea loc, dacă nu ar fi singurul punct din galaxie unde creşte „spice", un drog rar şi foarte căutat, care ajută la prelungirea vieţii şi la căpătarea darului premoniţiei. Dorit cu ardoare de marile puteri galactice, drogul transformă planeta Dune într-un uriaş cîmp de bătaie al unor greu de imaginat jocuri de culise. În 1984, regizorul american David Lynch se inspiră din această carte pentru a face un film, care nu va fi însă pe măsura aşteptărilor amatorilor de SF.

De remarcat, în sfîrşit **Samuel R. Delany,** născut în 1942, autor al unei impresionante space-opera, intitulată **„The Fall of the Towers"** (1963-'64). E descris aici războiul interplanetar, purtat în vis de către spiritul unui întreg popor, manipulat de un ordinator gigant. Această trilogie e alcătuită din **„Out of the dead City"**, **„The Towers of Toron"** şi **„City of Thoussand Suns"**.

Traducere - **Alina POPOV**

AMBROISE BIERCE

ULEI DE CÎINE

Numele meu este Boffer Bings. M-am născut din părinţi cinstiţi, într-una dintre condiţiile mai umile ale vieţii, tatăl meu fiind producător de ulei de cîine iar mama avînd un mic studio aflat la umbra bisericii oraşului, unde dispunea de copiii nedoriţi. Din copilărie am fost învăţat să muncesc; nu numai că îl ajutam pe tata să-şi procure cîini pentru cazanele lui, dar eram deseori pus de mama să car deşeurile rezultate din munca ei în studio. Pentru a-mi îndeplini datoriile am avut uneori nevoie de toată inteligenţa mea naturală căci toţi ofiţerii legii din vecinătate se opuneau afacerii mamei mele. Nu pentru că ar fi candidat din partea opoziţiei, iar problema nu a fost niciodată tratată ca avînd importanţă politică; pur şi simplu aşa s-a întîmplat. Afacerea tatălui meu, de a produce ulei de cîine, era, evident, mai puţin nepopulară, deşi proprietarii cîinilor dispăruţi îl priveau uneori cu o suspiciune, care, într-o oarecare măsură, se reflecta asupra mea. Tatăl meu avea, ca parteneri secreţi, pe toţi medicii din oraş, care rareori scriau o reţetă lipsită de ceea ce le plăcea să numească **Ol. can.** Era într-adevăr cel mai valoros medicament descoperit vreodată de medicină. Dar majoritatea oamenilor ezită să facă sacrificii personale pentru cei aflaţi la nevoie, şi era evident că multora dintre cei mai graşi cîini din oraş li se interzisese să se joace cu mine – un fapt care îmi îndurera sensibilitatea tînără, ba chiar odată era cît pe ce să mă determine să mă fac pirat.

Privind înapoi spre acele zile, nu pot să nu regret, uneori, că, aducînd, indirect, moartea părinţilor mei, am fost autorul unor neplăceri ce mi-au afectat profund viitorul.

Într-o seară, pe cînd treceam pe lîngă făbricuţa de ulei a tatălui meu cu trupul unui copilaş găsit de la studioul mamei, am văzut un poliţist care părea să-mi supravegheze atent mişcările. Oricît eram de tînăr, învăţasem că acţiunile unui poliţist, oricare ar fi aparenţa lor, sînt cauzate de motivele cele mai demne de dispreţ, aşa că l-am evitat, strecurîndu-mă în făbricuţă printr-o uşă laterală care se întîmpla să fie uşor întredeschisă.

Am încuiat-o imediat, şi am rămas singur cu mortul meu. Tatăl meu se retrăsese pentru noapte. Singura lumină venea de la cuptor, care strălucea într-un purpuriu adînc, sub unul dintre cazane, azvîrlind sclipiri roşiatice pe pereţi. În cazan, uleiul încă se mişca într-o fierbere indolentă, împingînd uneori la suprafaţă cîte o bucată de cărnel. Aşezîndu-mă ca să aştept plecarea poliţistului, am ţinut trupuşorul gol al copilaşului găsit la piept şi i-am mîngîiat tandru părul scurt şi mătăsos. Ah, cît era de frumos! Chiar la această vîrstă fragedă, îmi plăceau foarte mult copii, şi, privind îngeraşul acesta, aproape mi-a răsărit în inimă dorinţa ca rana mică, roşie din piept, - opera scumpei mele mame - să nu fi fost mortală.

Obiceiul meu fusese să azvîrl copilaşii în rîul pe care natura prevăzătoare îl făcuse în acest scop, dar în noaptea aceea nu îndrăzneam să ies din făbricuţă de teama poliţistului. „În fond, mi-am spus, nu poate conta prea mult dacă pun ăsta în cazan. Tata n-o să deosebească oasele de cele ale unui cărnel, iar cele cîteva morţi ce ar putea rezulta din administrarea unui altfel de ulei în locul incomparabilului **ol. can.** n-au mare importanţă pentru o populaţie care creşte atît de repede." Pe scurt, am făcut cel dintîi pas spre crimă şi mi-am produs o nesfîrşită tristeţe aruncînd copilaşul în cazan.

În ziua următoare, oarecum spre surpriza mea, tata, frecîndu-şi mîinile cu satisfacţie, ne-a informat, pe mine şi pe mama, că obţinuse ulei de cea mai fină calitate pe care o văzuse vreodată; că asta era şi părerea medicilor cărora le arătase mostre. A adăugat că nu cunoaşte felul în care se obţinuse acest rezultat; cîinii fuseseră trataţi din toate privinţele ca de obicei, şi erau de o rasă obişnuită. Am considerat că e de datoria mea să explic – ceea ce am făcut, deşi paralizată mi-ar fi fost limba dacă aş fi putut prevedea consecinţele. Jeluind necunoaşterea anterioară a avantajelor combinării afacerilor lor, părinţii mei au luat îndată măsuri pentru a repara greşala. Mama şi-a mutat studioul într-o aripă a clădirii fabricii, iar toate datoriile mele legate de afacere au încetat. Nu mi se mai cerea să scap de trupurile micilor nedoriţi, şi nu mai era nevoie să momesc cîini, căci tatăl meu renunţase cu totul la ei, deşi aveau încă un loc onorabil în denumirea uleiului. Azvîrlit atît de brusc în braţele leneviei, ar fi fost de aşteptat să devin dezmăţat şi corupt, dar nu a fost aşa. Sfînta influenţă a iubitei mele mame a fost mereu în preajma mea, apărîndu-mă de ispitele ce asediază tinereţea, iar tata era diacon la biserică. Vai, din vina mea aceste persoane respectabile au avut un sfîrşit aşa de rău!

Găsind profituri duble în afacerea ei, mama i s-a devotat cu o nouă asiduitate. Nu numai că înlătura la cerere copiii nedoriţi , dar umbla pe drumul mare şi pe străduţe, adunînd copii de vîrste mai avansate, ba chiar şi adulţii pe care putea să-i atragă la fabrică. Tata, de asemenea îndrăgostit de calitatea superioară a uleiului produs, procura materie primă pentru cazane cu perseverenţă şi zel. Convertirea vecinilor în ulei de cîine devenise, pe scurt, singura pasiune a vieţii lor – o lăcomie atotcuprinzătoare a pus stăpînire pe sufletele lor, servindu-i în locul speranţei în Rai – de care, de asemenea, erau inspiraţi.

Deveniseră de acum atît de întreprinzători, încît s-a ţinut o întrunire publică, şi au fost adoptate rezoluţii care-i criticau cu severitate. Au fost chiar aluzii ale preşedintelui, că orice alte raiduri asupra populaţiei vor fi întîmpinate cu ostilitate. Bieţii mei părinţi au părăsit întrunirea cu inimile frînte, disperaţi şi, îmi vine să cred, nu complet normali. Oricum, am cosiderat că e mai prudent să nu intru în fabrica de ulei împreună cu ei în acea noapte, ci să dorm afară, într-un grajd.

Pe la miezul nopţii un impuls misterios m-a făcut să mă trezesc şi să privesc printr-o fereastră în camera cazanelor, unde dormea acum tata. Focurile ardeau atît de strălucitor de parcă s-ar fi aşteptat ca recolta zilei următoare să fie abundentă. Unul dintre cazanele mari clocotea încet, cu o aparenţă misterioasă de stăpînire de sine, de parcă ar fi aşteptat momentul potrivit ca să-şi folosească întreaga putere. Tata nu era în pat; se ridicase, îmbrăcat în hainele de noapte, şi făcea un laţ într-o funie rezistentă. Din privirile pe care le arunca spre uşa dormitorului mamei, am înţeles prea bine scopul pe care îl aveau în minte. Amuţit şi încremenit de groază, nu puteam face nimic pentru a împiedica sau a preveni. Deodată, uşa apartamentului mamei s-a deschis fără zgomot, şi cei doi s-au înfruntat, amîndoi părînd surprinşi. Şi doamna era în haine de noapte, şi ţinea în mîna dreaptă unealta muncii ei, un pumnal lung, cu lamă îngustă. Nici ea nu fusese în stare să se lipsească de ultimul profit pe care acţiunea neprietenească a cetăţenilor şi absenţa mea i-l lăsaseră. O clipă priviră fiecare în ochii aprinşi ai celuilalt apoi ţîşniră unul spre celălalt într-o furie de nedescris. Se înfruntară de jur împrejurul camerei, bărbatul blestemînd, femeia ţipînd, amîndoi luptînd ca nişte demoni – ea, să-l străpungă cu pumnalul, el să o sugrume cu uriaşele mîini goale. Nu ştiu cîtă vreme am avut nefericirea să observ această dezagreabilă îngăţişare a nemulţumirii conjugale, dar în cele din urmă, după o zbatere mai viguroasă decît de obicei, combatanţii se despărţiră brusc.

Pieptul tatălui meu şi arma mamei arătau dovezi de contact. Încă o clipă s-au privit într-un fel foarte neprietenos; apoi bietul meu tata, rănit, simţind mîna morţii ce se apropia, ţîşni înainte, fără a-i păsa de ripostă, o prinse pe iubita mea mamă în braţe, o tîrî pînă la marginea cazanului fierbînd, îşi adună ultimele puteri, şi sări înăuntru cu ea! Într-o clipă dispăruseră amîndoi şi-şi adăugau uleiul celui al comitetului cetăţenesc ce ne vizitase în ziua dinainte cu invitaţia la întrunirea publică.

Convins că aceste evenimente nefericite îmi închideau orice cale spre o carieră onorabilă în acest oraş, m-am mutat în faimoasa localitate Otumwee, unde scriu aceste memorii cu inima plină de remuşcări pentru actul necugetat ce a condus la un dezastru comercial atît de îngrozitor.

Traducere -
Mihai CORBEA

Menţiune
ATLANTYKRON '93

Cristian NEGULESCU

ST

Pentru mine timpul e ştirb. Probabil că nu e asta cea mai reuşită comparaţie, dacă mă refer la faptul că din 24 în 24 de ore alunec alte 48 în trecut, şi probabil că nici folosirea termenului „trecut" nu e dintre cele în faţa cărora să-ţi scoţi cu un *n-am ce zice* , pălăria, dacă mă refer la faptul că trecutul omenirii este viitorul meu.

Mă trag dintr-o familie care îşi are rădăcinile în anul 2040. Pentru că aveam numai cinci ani cînd, cu ocazia Războiului Lumii, părinţii mei ardeau de vii, secretul acestei inversiuni temporale mi-a rămas străin. Nu însă şi natura ei. Mă străduiesc în schema de mai jos, s-o reprezint cît mai clar:
unde, bineînţeles, nici momentul 1 şi nici momentul 4 nu

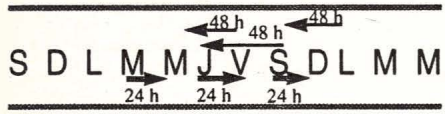

reprezintă limitele care să despartă fiinţa mea de neant, ci doar două dintre verigile să le zic aşa temporale ale existenţei ce mi-a fost hărăzită. Pentru mine viitorul e deja scris. Ştiu că peste doi ani va izbucni Războiul din Golf, ştiu că peste patruzeci şi opt de ani se va încheia cel de-al II-lea război mondial şi mai ştiu că peste 1993 de ani Cristos va poza în martir, cocoţat pe cruce, întru iertarea celor păgîni şi de rînd. Am aflat toate acestea din ziare şi cărţi, din fresce şi tablouri, în fine, din istoria omului de la prezent şi pînă la origini, din memoria viitorului meu. Mă dezvolt, pe un fond de involuţie generală, absolut normal, ba încă mă gîndesc, apropo de normalitate, că inversiunea temporală nu se află în mine, ci în ceilalţi oameni. Societăţile n-au descoperit niciodată drumul spre o dezvoltare pînă la epuizare, iar de la un anumit punct, plafonîndu-se, au început să dea înapoi sau, în cel mai fericit caz, s-au autodistrus. Nu omul a modelat societatea, ci societatea, supunîndu-l odată cu degradarea ei la suplicii dintre cele mai benefice, l-a modelat pe om cum a vrut. A vrea să te autodepăşeşti într-o societate în deplină dezvoltare e ca şi cum ai alerga în trenul plecat spre o anumită ţintă, încercînd să ajungi înaintea lui.

Cazul meu ar putea fi unul izolat. M-am născut, vezi bine, din doi părinţi normali. Dar dacă, dintr-un reflex apărut ca o reacţie împotriva neantizarii, societatea s-a reîntors în propriu-i trecut, preferînd lenta sa dizolvare autodistrugerii totale şi dintr-o dată, înseamnă că oamenii ca mine, a căror menire să fie de a reinventa roata atunci cînd lumea va fi uitat cu desăvîrşire de ea şi, deci, de a reîntoarce sensul istoriei dinspre minus înspre plus infinit, trebuie să mai existe neapărat.

O societate care să-şi renege viitorul prin întoarcerea sa în trecut seamănă cu şarpele care se reîntoarce pe propria-i urmă lăsată în iarba umedă.

Eu şi cu ceilalţi care-mi seamănă – nişte îmbătrîniţi printre din ce în ce mai în mă-sa creatori şi creaţi.

Sînt virgin. Pînă la şaisprezece ani mi-a fost indiferent aspectul ăsta, dar de anul acesta situaţia se complică, pentru că degeaba aştept, nu găsesc nimic. Au existat cîteva ocazii în care mă puteam implica, însă în relaţiile cu oamenii, pentru a nu se topi masca ce-mi ascunde identitatea, trebuie să mă păstrez oarecum rece. Există riscul ca o persoană necunoscută pe lîngă care trec pe stradă să-mi spună „te faci că nu mă vezi!, ce mai faci?", iar eu, necunoscînd trecutul ei, să mă văd în stiuaţia de a „o rupe" definitiv din teama de a nu mă compromite, lucru pe care a doua zi în calendarul existenţei mele să constat cu amărăciune că n-ar fi trebuit să-l fac nicidecum.

Acum stau pe faleză şi sînt trist. Îmi bălăngăn picioarele într-o parte şi-n alta, apuc o piatră şi o arunc cît pot. Face poc, în reculul valului. Nu sînt nebun, aşa a făcut: poc. Apuc o altă piatră şi, mă răzgîndesc, n-o mai arunc. E, de fapt, o scoică. O pun la ureche şi ascult, un fîşîit continuu din care nu prea înţeleg nimic, o simfonie de şoapte şi gemete , „şuşoteşte!" parcă aud, „şuşoteşte şuşuriu şoapte şi sfîşie şpoş Ştefan... ", Ştefan! ce faci aici?, sînt eu, Ema, hei Ştefan!

Tresar. Pe mine mă cheamă Ştefan. O văd apropiindu-se, Dumnezeule, e o zeiţă pogorîtă pe plaja asta lumească ,parcă pluteşte, pe sub cămaşa albă , largă şi lungă, îi ghicesc aripile, e ea, necunoscuta visurilor mele, curaj, băiete, să nu te prind că roşeşti, ridică-te...

Îi ies înainte, o îmbrăţişez, o sărut circumspect pe frunte, am dezamăgit-o, ştiu, îmi iau inima-n dinţi şi o sărut pe gură, dar cum, cum se sărută pe gură? Am buzele încordate, mă fac de rîs, iubito, îi şoptesc, sînt tare bolnav, lasă-mă , lasă-mă...

Ne aşezăm faţă-n faţă pe nisip. Nu ne privim, nu ne zicem nimic, sau poate că ea mă priveşte pe chiorîş, nu ştiu. Recit în gînd, ca să umplu timpul, o poezie cu un cal şi cu un om care s-a suit pe el, o termin, o iau de la capăt, şi timpul e gol, din ce în ce mai gol, voi înnebuni dac-o să măi tacă în halul acesta, ascultă, o întreb, de cîte zile sîntem prieteni?, de trei – bîiguie ea – doar de trei.

Din nou o tăcere lungă, îmi formulez în minte un compliment pe care trebuie să i-l fac, privirile noastre se-ntîlnesc, nu, nu pot să-i fac nici un compliment, îţi dau scoica, ţine-o, îi zic, e o scoică. Ea dă din cap că da, ştie că e o scoică, şi eu ştiu că ea ştie, însă simţeam cum tăcerea începe să mă ucidă şi, defensiv, am lovit, am lovit cu ce-am avut la-ndemînă, cu ce-am avut la-ndemînă – ţip – şi tresar, idiot ce sînt, mă va crede nebun.

Pentru ea aceasta e ultima zi în care vom mai fi împreună, poate că aşa ne vom despărţi, pe tonul acesta. Îi zic viaţa mea e un veşnic tango, adică cum tango?, nu pricepe. Nu pricep. Fac un pas înainte şi-unul înapoi, vreau să spun, dar ăsta nu-i tango, zice ea.

Are dreptate, nu-i tango. Tot ceea ce spun, tot ceea ce fac mă-nfioară, sînt incompatibil cu aproape tot ceea ce se-ntîmplă. De trei zile – prieteni. Asta înseamnă că măcar, măcar trei zile ar trebui să mă sustrag acelui determinism universal şi să mă suport cum s-o putea. Dacă m-aş sinucide, trecutul imediat al ei, al acestei fete care s-a culcat cu mine fără ca eu să ştiu că sînt încă, am fost, sau voi mai fi virgin, se va risipi ca un fum. Curaj, băiete, încă două zile, măcar două.

Mă întorc cu faţa în sus şi-aş vrea să aţipesc. Ema stă întinsă pe burtă, cu bărbia înfiptă în pernă, oare de ce stă aşa? eu nu găsesc nimic interesant la poziţia asta, şi ce dacă? – zice ea – stau cum pot.

Stă cum poate, o-nţeleg perfect, numai pe mine nu mă-nţeleg cum de se face să gîndesc cu voce tare.

Ascultă, îi zic, să nu te superi pe mine dacă, să zicem, mîine voi fi bolnav şi nu vom mai face... Va fi o măsură de pre..., vreau să spun va fi mult mai bine aşa... Asta, bineînţeles, dacă voi fi bolnav, lucru care simt că o să se-ntîmple, înţelegi?

Nu-nţeleg. Îşi ridică bărbia din pernă şi-ntoarse capul spre mine, în gropiţa lăsată de bărbie îşi aşează urechea, haios – exclam –, dar îmi continui, prudent, exclamaţia în gînd. Zici că nu are decît o ureche!

Ea ghiceşte regula jocului, exclamaţia mea, cenzurată, n-o impresionează prin nimic. Îmi zice că vezi, mi se pare ciudat faptul că, de numai două zile prieteni, deja ne-am dăruit unul altuia. Eşti primul tip căruia să mă fi dat aşa, dintr-o dată, pe cuvînt. Apoi, desenîndu-mi cu degetul ceva pe buze, ridicîndu-se şi privindu-mă de sus cu ochi zîmbitori, ispititori: Hai să ne mai jucăm puţin, puţin de tot!

Are dreptate, are dreptate.

Ogăsesc, în sfîrşit, în faţa cinematografului, mă apropii prin spatele ei şi-i pun mîinile la ochi, cine e?

Spune un nume obscur, apoi încă unul, nu, n-are cum să ghicească, o eliberez din strînsoare, sînt eu, zic. Te-am văzut singură, privind afişul şi mi-am zis că n-ai avea motive prea mari să te superi dacă te-aş invita la film. Ce zici?

În explozia de încredere ce are loc în mine, că nu, nu se poate să mă refuze, chiar dacă nu mă cunoaşte, desigur, va intui, i se va şopti la ureche de către cine ştie cine sau pur şi simplu, voi mirosi eu a cearceaful şi a trupul ei, o prind brusc de mînă şi-i repet invitaţia cu o voce aproape ţipată: Te-am invitat la film, pe banii mei proprii şi personali! Vino!

Ea mă priveşte surprinsă, habar nu are că m-am culcat cu ea, că se va culca cu mine, îşi încreţeşte sprîncenele într-un „ce vorbeşti, măi?!", se scotoceşte prin buzunare ca să-mi demonstreze că şi ea are bani. Se-ndreaptă încet, în timpul acesta, către casa de bilete, foarte încet, din ce în ce mai încet, pînă cînd se opreşte, sugerează printr-o strîmbătură că şi-a uitat portofelul acasă, şi porneşte repede pe trotuarul lipit de atîtea magazine înşirate pe aţă, pierzîndu-se printre oameni, repede, din ce în ce mai repede.

Gilles Francescano

CORIDOARE

DUMNEZEU VORBEŞTE FIECĂRUIA NUMAI ÎNAINTE DE A SE NAŞTE

Barry N. Malzberg cred că şi-a dorit (în foarte ascuns) să fie un soi de Ellison, dacă nu în manifestările exterioare, cel puţin în încercările de a sparge tiparele rigide ale genului, de a aduce idei noi şi un suflu nou.
„Coridoare" este un text mai greu digerabil (iar!). La urma urmei, este de-a dreptul mainstream, doar eroul avînd o legătură cu science fiction-ul. Este, însă, un text extrem de real, cu o limpezime de cristal tocmai datorită adevărurilor sale. În caz că o să vă plictisească teribil de rău, vă pot da un singur sfat: recitiţi-l după cîţiva ani, dacă şi atunci o să vă mai placă SF-ul.
Şi, după aceea, recitiţi-l periodic; este viaţa unui împătimit de science fiction, şi ca orice fapt de viaţă, capătă sens numai după ce te depărtezi de el şi mai acumulezi cîte ceva între timp...

Traducere şi prezentare
Mihai Dan Pavelescu

BARRY N. MALZBERG

RUTHVEN avea obiceiul să-şi facă planuri. Planuri măreţe: să răstoarne toate ierarhiile, să oprească declinul science fiction-ului către stereotip şi jargon, să deschidă noi orizonturi genului, şi aşa mai departe... Chestii noi... Acum însă, la cincizeci şi patru de ani, încearcă doar să se menţină; acceptă această atenuare a ambiţiilor sale, înţelegerea condiţiei, ca singura schimbare semnificativă petrecută, în ultimii douăzeci de ani, în viaţa lui interioară. Restul vieţii – exterioară, chiar şi interioară – a însemnat repetări, dezastre, dureri, autoîncriminări, auto-compătimiri, şi tot tacîmul. Ruthven îi consideră fraţi pe aceşti vechi parteneri ai firmei de avocatură a vieţii sale. Cel puţin, mulţumită lui **Repetare & Dezastru,** cunoaşte regula jocului. Ştie cine este el şi ce trebuie făcut, iar în majoritatea nopţilor poate să doarmă, spre deosebire de perioada aceea, pe cînd avea patruzeci de ani, cînd ora patru dimineaţa îl găsea mai mereu treaz, bînd whisky şi privindu-şi cărţile traduse în multe limbi, dar care nu se mai tipăreau.

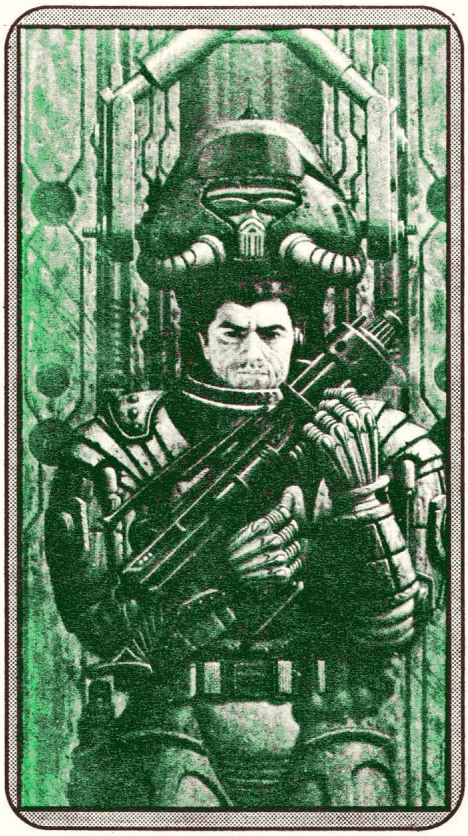

Serialul îl ajutase. În sfîrşit, Ruthven obţinuse o aură de celebritate în science fiction şi, pentru prima dată – nu ar fi crezut niciodată posibil aşa ceva – o securitate financiară. Bazat pe un roman scurt, scris pentru **Astounding** la sfîrşitul lui 1963, şi apărut în volum după un an, **Vrăjitorul** se dovedise cheia de boltă a carierei lui Ruthven. Cinci sau şase romane scrise după aceea, pentru avansuri mici şi la aceeaşi editură, avură următorul destin: redactorul fu concediat, editura dădu faliment şi vîndu toate drepturile de publicare, redactorul divorţă şi se însură cu o directoare adjunctă, obţinu un post de consultant la firma acesteia, divorţă de ea, plecă la o editură importantă ca şef al secţiei de science fiction şi, printr-un şir neîntrerupt de coincidenţe, cunoscut celor care (spre deosebire de Ruthven) păreau să fie mereu cu un pas înainte, îi comandă lui Ruthven trei **Vrăjitori** noi, în termen cît mai scurt, pentru a impresiona librarii. Oricum, tot se adunau la Hydra Club. Se semnară contracte, şi primul dintre noii **Vrăjitori** (scrişi, toţi, în zece săptămîni) s-a vîndut în 150.000 de exemplare, al doilea a fost ales ca una dintre cărţile anului de către o Societate Literară nebună, iar al treilea a fost lansat în ediţie broşată de lux. Noul agent, mult mai scump, al lui

Ruthven negocie un contract pentru alţi cinci **Vrăjitori,** contra sumei de 100.000 $.

În ultimii cinci ani, Ruthven reuşise, în sfîrşit să cîştige bani de pe urma science fictionului. Unul dintre romanele lui a intrat în finala pentru premiul Hugo, altul a fost ecranizat. De două ori, intrase în balotajul final pentru premiul **Gandalf.** Cîteva din romanele lui vechi fuseseră retipărite. În momentul de faţă, Ruthven este între primii zece scriitori de science fiction cei mai bine plătiţi; anul trecut, impozitul lui pe venit a atins suma de 79.000 $. În primii douăzeci de ani ai carierei sale, scriind cu disperare şi trecînd printr-un şir de slujbe fără viitor, Ruthven nu cîştigase 79.000 $.

Ar fi mai uşor, îşi spune el, dacă şi-ar lua succesul în serios sau, cel puţin, ar fi împăcat cu sine însuşi, însă nu poate. Parţial, vina o poartă recenta lui viziune, potrivit căreia de abia îşi duce zilele, iar pentru orice scriitor american, care nu se auto-amăgeşte zadarnic, reuşita finală a LUPTEI finale este de a-şi duce zilele de azi pe mîine; şi pe de altă parte, vinovată este şi ceea ce Ruthven consideră drept acumularea de răni şi neplăceri, datorate scrierii a şaptezeci şi trei de romane. Aidoma unui boxer care a părăsit de multă vreme ringul, pumnii încasaţi sub reflectoare, în toate meciurile pentru bani-gheaţă plătiţi pe loc, nu l-au iertat, şi i-au năucit creierul. Ruthven aude muzica luptei, aşa cum n-o auzise niciodată în realitate. A uitat acţiunea majorităţii cărţilor, ba chiar şi unele dintre titlurile lor, însă durerea dă tîrcoale. Bineînţeles, este o auto-dramatizare, şi Ruthven are destulă detaşare ironică pentru a o recunoaşte. Nici un scriitor n-a fost ucis, vreodată, de o carte.

Cu toate acestea, aude muzica, iar noaptea simte junghiurile surde în rinichi şi în regiunile occipitale; mai ştie că de multă vreme n-a scris nimic valoros.

Vrăjitorul este o escrocherie; Ruthven a coborît cu mult sub aspiraţiile şi intenţiile prozelor sale de început, indiferent cîte greşeli stilistice aveau ele. Majoritatea noilor cărţi au fost scrise în mod reflex, sub influenţa deliberată a whisky-ului, şi nici una dintre ele nu are vreo calitate. Nici măcar literară.Nu l-au preocupat niciodată cărţile acelea. Ruthven a depăşit de prea multă vreme pragul auto-amăgirii, pentru a crede că declinul harurilor sale artistice, prăbuşirea promisiunilor lui ar însemna realmente **ceva.** Nimic nu înseamnă nimic; contează doar să-ţi duci zilele de azi pe mîine, aşa cum ştie prea bine acum. Totuşi, **cîndva** simţea că diferenţa în privinţa calităţii era importantă. Nu? Ca şi rănile vechi ale cărţilor uitate, el simte durerea la ore neaşteptate.

Nu este ruşinea familiei sale; în privinţa aceasta e destul de sigur, însă este dezamăgit. Dacă ar fi ştiut că avea să se termine aşa, poate că n-ar fi expediat cu atîta uşurinţă primele cărţi. **Vrăjitorul** ar fi putut conţine un plus de vitalitate; măcar să fi acordat fundalului puţin mai multă atenţie...

Ruthven este însurat cu Sandra, prima şi singura lui nevastă. Căsătoria a rezistat la treizeci şi unu de ani şi două fiice, una divorţată, cealaltă divorţată şi remăritată, ambele departe de casă, undeva în sud-est. Uneori, Ruthven îşi priveşte uimit căsătoria; nu prea înţelege cum a reuşit să rămînă atîta vreme însurat, cu toate nenorocirile carierei sale, distragerile, amorţirile, dispreţul lent şi teribil acumulat în el în aproape trei decenii de scrieri comerciale. Totuşi, alteori, simte că această căsătorie este singurul aspect al vieţii sale (alături de science fiction) care are o consistenţă unitară. Şi numai moartea îi va pune capăt.

Este de acord cu asta. Cunoaşte viaţa tuturor colegilor săi: divorţuri, nenumărate căsătorii, legături dezastruoase,

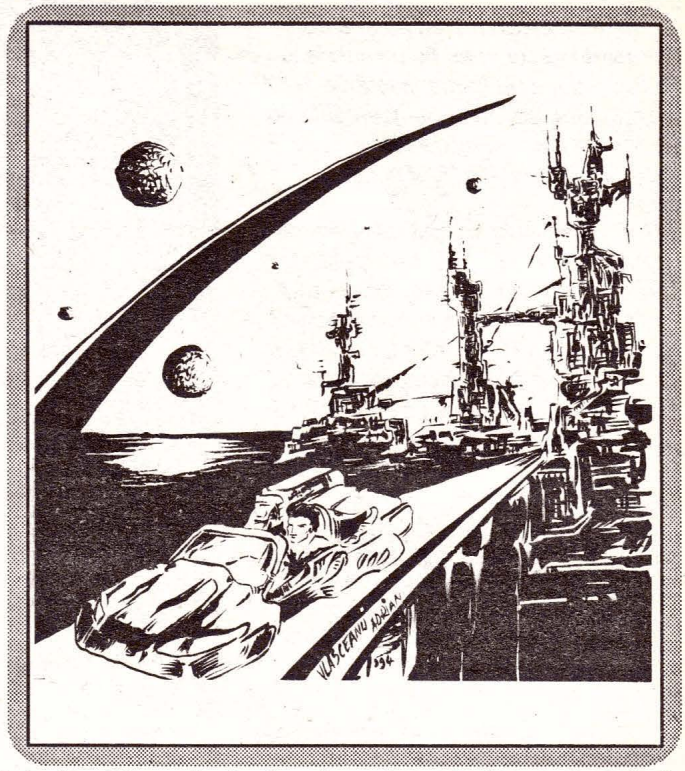

două-trei încurcături, afaceri scurte pe la Convenţii; puţinele căsătorii ce mai continuă par măşti, sau monumente... dar, după ce şi-a analizat alternativele, Ruthven a rămas însurat, iar furia creatoare a primelor decenii s-a potolit. Totul revine la viziunea lui: nimic nu contează. Du-ţi zilele! Dacă tot nu contează nimic, atunci ,fără îndoială, este mai uşor să rămînă cu Sandra. În plus, şi ea are o poziţie; cînd s-au întîlnit prima dată, cu atîţia ani în urmă, cu siguranţă că nu ideea măritişului cu un scriitor de science fiction a constituit ispita. A acceptat situaţia, şi consecinţele ei, destul de bine, şi, presupune el, nu i-a făcut atîtea necazuri cîte ar fi putut. Ruthven nu şi-a împins infidelităţile sub ochii ei însă, cu siguranţă, Sandra ştie de ele; nu este naivă. Iar acum este măritată cu 79.000 $ anual, ceea ce nu este puţin. Cel puţin aşa gîndeşte Ruthven despre faptul că a căpătat (acum ştie acest lucru) atît de puţin de la căsătoria lui, prin comparaţie cu ce ar fi putut obţine; faptul că este scriitor le-a provocat amîndurora răni de nelecuit. Şi copiii... Se opreşte asupra lor mai puţin decît pînă acum. Căsătoria lui, se gîndeşte Ruthven, este aidoma scrierii de science fiction: dacă a existat vreun moment cînd putea fi abandonată, momentul acela ar fi trecut şi acum ar fi mai rău în afara ei decît în oricare altă parte. Cine l-ar citi? Unde ar vinde? Ce altceva ar putea face?

Spre deosebire de mulţi colegi ai săi, Ruthven n-a avut niciodată ambiţii în afara genului. Majoritatea celorlalţi avuseseră pretenţii literare; doreau, cel puţin, să atragă cît mai mulţi cititori, însă Ruthven n-a dorit niciodată nimic. Reproducerea, mai întîi pentru satisfacţia personală, şi **APOI PENTRU BANI** a povestirilor din **Astounding**-ul anilor patruzeci, a părut o ambiţie sensibilă. Bineînţeles, mai tîrziu, a devenit serios în privinţa genului, dorind să-l revoluţioneze şi ... etc., dar asta a fost mai tîrziu. Mult mai tîrziu ... În anii cincizeci, a fi scriitor de science fiction părea un lucru nobil, iar cariera îi oferise tot ceea ce sperase la paisprezece ani. Sau la douăzeci şi patru.

Văzuse ce se întîmplase din cauza speranţelor exagerate, cu mulţi dintre tovarăşii săi, porniţi alături de el, în anii cincizeci ; oameni talentaţi care, în multe cazuri, fuseseră blocaţi în orice tentativă de a părăsi science fiction-ul, unii amărîndu-se, chiar murind de necaz sau ură, alţii acceptîndu-şi, în sfîrşit, condiţia, doar cu preţul auto-dispreţului. Ruthven le cunoaşte disperarea, scîrba de sine. Efectele celor şaptezeci şi trei de romane ale

sale s-au instalat; desigur, a existat o vreme cînd privea science fiction-ul cu cea mai mare seriozitate... însă asta s-a întîmplat **mai tîrziu,** îşi repetă el într-una, **după** ce a dat lovitura, după ce a publicat în reviste mai bune, după ce a avut contacte directe cu cititorii şi a înţeles (ceea ce trebuia să fi făcut de la început) că, majoritatea, erau nişte puşti. Problemele lui apăruseră mai tîrziu, dar colegii săi, şi nu erau puţini, fuseseră ambiţioşi din capul locului, ceea ce le înrăutăţise şi mai mult situaţia.

Bineînţeles, existaseră alţii, apăruţi fără nici un fel de ambiţii şi rămaşi tot aşa. Aceştia – cei care continuau să apară în **Analog,** sau la **WESTERCON** – erau tot atît de amărîţi şi plini de ură de sine, cît şi cei ambiţioşi, sau aşa cum fusese Ruthven însuşi, cu cîţiva ani în urmă. De aceea, poate că tocmai mediul science fiction-ului determina reacţia; Ruthven nu este sigur.

Continuă să gîndească la astfel de lucruri... felul în care literatura aceasta pare să-i distrugă pe aproape toţi scriitorii ei. Odată, începuse scrierea unei cărţi cu un asemenea subiect; o intitulase **Minciunile science fiction-ului,** şi în decursul perioadei acelea grele din preajma împlinirii a cincizeci de ani, scrisese trei sau patru capitole, însă era un profesionist adevărat şi ştia că nu putea s-o vîndă; era chiar pregătit s-o abandoneze, dar atunci a fost reînviat **Vrăjitorul.** Realmente, traversase o perioadă grea; vreme de aproape doi ani, nu reuşise să scrie decît cele zece mii de cuvinte din **Minciunile science fiction-ului.** Totul ar fi luat, cu adevărat, sfîrşit, dacă nu ar fi existat un venit mic de la romanele sale, cîteva vînzări pentru antologii, angajamentele ocazionale căpătate la şcoala de corespondenţă şi suplinirile Sandrei. Oricum de abia se descurcau, iar Sandra îşi făcea destule griji în legătură cu fetele, deşi amîndouă erau deja plecate de acasă.

Ruthven încă se mai înfioară, gîndindu-se la imaginile zborului, care îl copleşesc; imagini atît de palpabile încît, adesea, suia în vechiul său Ford Galaxie şi mergea aproape o sută cincizeci de kilometri, pînă la graniţa statului, apoi cotea şi se întorcea. La urma urmelor, nu avea absolut nicăieri unde să meargă. Nu se gîndea că nimeni dintre cei care îl cunoscuseră cîndva, cu excepţia Sandrei, nu l-ar fi găzduit mai mult de două nopţi (Felicia şi Carole trăiau cu bărbaţi, în combinaţii neclare) şi el nu locuise niciodată singur. Părinţii îi muriseră.

Acum lucrurile merg mai bine. Este în stare să scrie cu regularitate două mii de cuvinte pe zi, aproape fără alcool, nu bea decît un sfert de scotch înainte de cină, şi circulă zvonuri despre un contract important cu cinematografia, dacă poate fi cumpărat distribuitorul primului său film, o clauză rămasă în mod stupid în contractul care îi conferea drepturile asupra serialului. Ruthven va fi **Invitat de Onoare** la **Convenţia din Cincinati,** peste trei ani, dacă nu dă faliment comitetul de organizare. Se gîndeşte că ar fi o încununare frumoasă a carierei sale, la cincizeci şi şapte de ani, şi dacă există amărăciune în gîndul acesta – Ruthven nu se autoamăgeşte niciodată – există totuşi şi satisfacţie. A supravieţuit timp de trei decenii ca scriitor, ba chiar ca scriitor de science fiction şi cînd se gîndeşte la colegii lui şi la starea în care se află cei mai mulţi dintre cei alături de care a pornit, găseşte cel puţin o fărîmă de autorespect. Scrie prost; **Vrăjitorul** este muncă de scrib, dar **continuă** să producă ceva, să cîştige bani frumoşi, şi (refrenul cu care se scoală dimineaţa şi se duce seara la culcare): nimic nu contează. Absolut nimic nu contează. Timpul este un fluviu cu maluri abrupte.

Uneori, de obicei în decursul moţăielilor de după prînz, devenite un ritual (ca să mai treacă din timpul pînă la scotch, momentul central al zilei sale), Ruthven este asaltat de posibilităţi, ambiţii şi temeri vechi, imagini a ceea ce dorise el să fie şi a ceea ce-i făcuse science fiction-ul, însă toate acestea sînt, aşa cum îşi repetă atunci cînd trage prima duşcă, pe la ora cinci, probleme specifice vîrstei mijlocii. Toţi simt aşa. Arhitecţii tremură, regretînd, medicii îşi pierd calmul, inimile bărbaţilor pot ceda înaintea viselor şi a batjocurii realităţii. Cele petrecute nu sînt simptome ale science fiction-ului, ci ale vîrstei şi ţării sale. Condiţia lui... Ruthven îşi repetă acest lucru, şi după o 150 de scotch este convins, **convins** că are dreptate, dar cînd Sandra intră în cameră anunţîndu-l că mai sînt şapte minute pînă la cină, el se gîndeşte că într-o bună zi va trebui să scoată din sertar **Minciunile science fiction-ului** şi s-o recitească. Poate că în paginile acelea mai există şi altceva decît andropauză. Poate că se mai gîndeşte...

Însă acum mirosul fripturii pătrunde în încăpere şi trebuie să bea mai repede, ca să-şi termine sfertul de scotch în şapte minute; izul de alcool îi cuprinde răsuflarea, aromele şi zgomotele din casă umplu toate coridoarele şi nu mai merită să faci introspecţii. Nu merită de loc. Pentru că, Ruthven şi-o repetă pentru a treizeci şi doua oară în decursul zilei (deşi contabilitatea n-o ţine el), nimic, nimic, nimic, nimic, nimic nu merită!

Înapoi, în perioada depresiunii sale, pe cînd încerca să scrie **Minciunile science fiction-ului** dar de fapt se străduia să-şi organizeze zilele în jurul băuturii, scrisorilor furioase (şi lipsite de răspuns) adresate redactorilor în legătură cu cărţile lui, care nu se mai tipăreau, şi drumurilor în Galaxie-ul bătrîn şi jupuit... înapoi, în perioada aceea cenuşie, cînd şofa furios de la magazinul universal pînă la graniţa statului, la magazinul de băuturi alcoolice, Ruthven bănuia că se izbise de cîteva din decepţiile importante care îl nenorociseră, aducîndu-l, pe el şi mulţi dintre colegii săi, în situaţia aceea. Bineînţeles, a bănui nu înseamnă a cuceri; era la fel de neajutorat, însă încerca un sentiment vag de libertate, văzînd cum fusese minţit, şi simţea că putea alege măcar un lucru din anii teribili prin care trecuse: scăpase de auto-amăgiri.

Ruthven se gîndea deseori la prăbuşirea colegilor săi, la starea psihică şi emoţională ce părea că se instaurează între al cincilea şi al cincisprezecelea an de scris profesional, transformîndu-le viaţile şi minţile în gunoi. Cei mai mulţi erau alcoolici, trăiau haotic; cu toţii, atît literar cît şi din punct de vedere al vieţii personale, dovedeau semnele unei nelinişti apropiate de panică. Nu trebuia să-i întîlneşti la convenţii, sau să bei cu ei la petrecerile SFWA din New York, ca să-ţi dai seama că oamenii aceia erau dezaxaţi; scrierile lor o dovedeau. Cei care nu reconstruiau pur şi simplu sau refăceau, povestirile lor vechi, scriau în curente noi, unde dispăruse controlul clasic, personajele erau simple filtre ale evenimetelor, sau erau stăpînite de o obsesie, subiectele erau lipsite de motivaţie sau cauzalitate şi păreau a se ocupa de o tehnologie tot mai complexă şi mai puţin înţeleasă. Vechi sau noi, ideile erau pe jumătate coapte,

DEBUT

Adrian Vlăsceanu

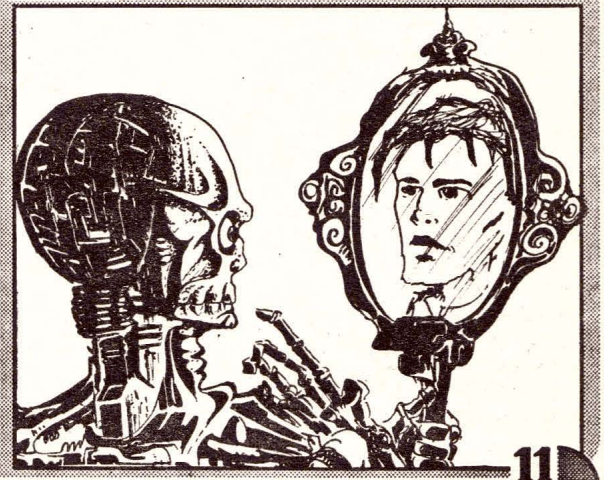

romanele erau ticsite cu acţiuni irelevante şi sintaxă, personajele analizate inutil, iar pistele false erau urmărite pe zeci de pagini. Descompunerea părea că-i afectează pe toţi scriitorii şi munca lor; cei care fuseseră buni sufereau la fel, dacă nu chiar mai rău decît cei mediocri, şi aproape că nu mai exista scriitor cu experienţă în science fiction care să nu dovedească – cel puţin din cîte ştia Ruthven – semne ale unei boli de nervi.

Prăbuşirea aceasta, considera el, era legată de însăşi natura genului: viziunile megalomanice, teribile fiind generate de scriitori ce asistaseră la accentuarea permanentă a neconcordanţei între Căile Spaţiului şi propria lor condiţie lipsită de speranţe. În timp ce personajele înfloreau şi ştiinţa strălucea, scriitorii erau expuşi tuturor abuzurilor cunoscute oamenilor de litere din America şi – inteligenţi; chiar şi cei mai mărginiţi dintre ei – nu-şi mai puteau pune viaţa personală în concordanţă cu imaginaţia; imaginaţia devenea palidă sau demenţă. Într-o clipă deosebit de sumbră, Ruthven ajunsese chiar să speculeze că scrisul de science fiction era o formă de boală care, aidoma sifilisului, putea exista, neştiută, ani de zile în sînge dar, netratată, s-ar fi dovedit mortală în cele din urmă. Singurul tratament ar fi fost abandonul, însă majoritatea autorilor de sience fiction deveneau, după un timp, incapabili să scrie şi altceva, iar genul în sine era un viciu ca şi cum fiecare potenţial partener sexual ar fi avut o boală venerică. Te poţi opri din a mai face dragoste, dar numai cu profunde urmări psihice sau emoţionale, şi **apoi** ce? Oricum, virusul tot ucidea.

Mai tîrziu, cînd începuse să iasă din starea aceea, Ruthven se simţise mai puţin încrezător în science fiction. Poate că nu era **absolut necesar** să te distrugă scrisul, dacă puteai descoperi puţină demnitate personală şi, ceva mult mai important, satisfacţii în afara genului. Deprimarea părea totuşi, unicul adevăr: science fiction-ul era aberant şi periculos, ademenitor, însă nepotrivit neadaptaţilor ispitiţi, iar dacă rămîneai prea mult cu el, deformarea devenea permanentă.

La urma urmei, science fiction-ul nu reprezenta, pentru majoritatea cititorilor săi, un aspect al copilăriei pe care aveau să-l depăşească, maturizîndu-se?

Discrepanţa aceasta dintre megalomanie şi anonimat, hotărîse el, fusese una dintre cauzele prăbuşirii colegilor săi. O alta era limitarea. Science fiction-ul se ocupa de baleierea timpului şi spaţiului, de enormitatea consecinţelor tehnologice în toate epocile, dar ca o necesitate practică, şi de dragul redactorilor lor, toţi scriitorii de science fiction trebuiau să limiteze atît genul, cît şi pe ei înşişi. **Adevăratul** science fiction, aşa cum ştiau redactorii inteligenţi (iar ceilalţi îi urmau pe aceştia) ar fi fost nu numai periculos şi ameninţător, ar fi fost complet de neînţeles. Cum poate fi descrisă viaţa secolului douăzeci şi patru în sistemul Antares? Cum ai putea să explici cititorilor unui gen escapist, ce ar putea fi o gaură neagră?

Scriitorii nu putea înţelege nimic din toate acestea, cu atît mai puţin cititorul tînăr şi credul, interesat de minunăţiile ce aveau să fie accesibile. (În cărţile lui, Malzberg se oprise asupra acestui aspect, dar Ruthven avea impresia că tipul ratase ţinta; furişîndu-se înapoia schemelor lui Malzberg, se afla convingerea că science fiction-ul **trebuie** să fie capabil să găsească un limbaj pentru structura sa, însă orice scrib de un-bancuvîntul, muncind pentru **Amazing** în anii cincizeci, ştia mai bine, şi Malzberg ar fi ştiut şi el mai bine, dacă ar fi scris science fiction înainte de a porni să-l distrugă). Aşa încît, extratereştrii secolului douăzeci şi patru din sistemul Antares continuau să vorbească în jargonul din Brooklyn, iar comandanţii Exploratorului Găurii Negre să tînjească după iubita lor din Ganimede. Teribilul avea să fie făcut accesibil, iar uluitorul să fie transformat în ceva destul de comun de către existenţele revistelor de anticipaţie. Universul se transforma într-un Brooklyn, cu zonele îndepărtate şi periculoase drept Bushwick, sau Greenpoint, dar plin de staţii familiare şi vecinătăţi sigure.

Scriitorii, înecaţi de piaţa literară, zbătîndu-se să trăiască numai din talent, îi urmau pe redactori şi trasau un univers la scara respectivă... însă Ruthven bănuia că,defapt, conştiinţa auto-secării imaginaţiei lor, de dragul publicării, îi împinsese mai întîi spre dezamăgire, şi în cele din urmă către dezgustul de sine; aidoma lui Ruthven, ei fuseseră iniţial atraşi de **ideea** science fiction-ului, oricît s-ar fi îndepărtat de ea, prin transcedenţă şi complexitate, în adîncul sufletelor continuau să simtă că erau un gen literar miraculos şi costisitor. Nu putuseră adopta cu uşurinţă atitudinea „deliberată" de cruciadă împotriva a tot ceea ce constituise, cîndva, esenţa genului. Raţionalizarea lua forma auto-abuzului: băutură, divorţ, obezitate, sadism, în cazurile extreme sărăcie, droguri, sau chiar moartea (numai H. Beam Piper se împuşcase, dar asta făcuse din el un om cinstit şi un colecţionar de arme). Prin urmare, acesta era scriitorul de science fiction, un cleric, mai întîi solicitat în ceruri, apoi zvîrlit în noroiul Calvarului, pentru a juca barbut cu mercenarii. Toate, pentru un biet avans.

Acestea fuseseră cîteva din gîndurile lui Ruthven, însă în perioada aceea traversa o depresiune profundă. Citise şi se gîndise mult la criza bărbatului între două vîrste. De abia mai avea relaţii cu Sandra; trăiau laolaltă, în tiparul căsătoriei, dar nu şi în substanţa ei (nu aşa luau sfîrşit toate căsătoriile lungi?). Panica lui sexuală, băutura, frica de moarte şi sentimentul inutilului erau, poate, mai degrabă caracteristice andropauzei decît science fiction-ului. Vechiul şi bătrînul gen literar fusese deseori blamat în decursul vieţii sale (întîmplător, o viaţă tot atît de lungă cît şi cea a lui Ruthven; se născuse la 12 aprilie 1926) pentru chestiuni de care nu era răspunzător, iar acum era iarăşi învinuit, pentru durerea pe care nu o crease el. Poate...

Nu doar science fiction-ul îl aruncase în şanţ la vîrsta aceea, se gîndea Ruthven, aşa cum nu science ficion-ul fusese răspunzător pentru Hiroşima, Sputnic, eşecul lui Apollo sau filmele proaste ale anilor cincizeci, care „la început" îi vrăjiseră pe spectatori, pentru ca mai tîrziu să-i scîrbească. Science fiction-ul fusese martor inocent la majoritatea evenimentelor şi

ţintă a unora, însă nu era cinstit să fie trimis pe banca acuzării pentru ceea ce părea (cel puţin după cărţile pe care le citise) o inevitabilitate pentru americanul de vîrstă mijlocie şi provenind dintr-o pătură mijlocie.

Ambivalenţa lui – incapacitatea de a uni perspectiva proprie, tot mai obscură, cu ura aceea organică faţă de science fiction-ul care le distrusese vieţile – îl oprise din a mai scrie **Minciunile science fiction-ului.** Ruthven nu se minte singur; chiar dacă n-ar fi apărut contractele pentru **Vrăjitorul**, care îi schimbaseră soarta, probabil că tot ar fi abandonat cartea. Faptul că era greu de vîndut reprezenta o problemă, totuşi el era convins că ar fi reuşit s-o vîndă **undeva**, unei edituri neprofesioniste, şi avea destule relaţii în domeniu ca să publice cîteva capitole, ici şi colo, prin fanzine. N-ar fi fost cine ştie ce, însă ar fi însemnat un cîştig zilnic mai mare decît al Sandrei, sau decît scotea el din cursul de corespondenţă.

Nu dorise, pur şi simplu, să continue. Angajamentul lui, dacă nu altceva, fusese să se oprească. Din modesta perspectivă a

aproape patru ani, Ruthven poate recunoaşte acum că i-a fost teamă să continue. N-ar fi putut urma cartea prin toate ungherele în care l-ar fi adus. În cel mai rău caz, ar fi putut demonstra că viaţa lui, că toate vieţile lor din science fiction fuseseră aidoma titlului: o minciună... o minciună ce nu ar fi dus la nimic decît la imitarea ei de către scriitori mai tineri care, la rîndul lor, ar fi aflat şi ei adevărul. Ba chiar s-ar fi putut întîmpla altceva: cartea să facă imposibilă propria lui viaţă. În nici un caz, n-ar fi putut scrie cartea şi să continue să trăiască alături de Sandra... dar plimbările pe şoseaua interstatală i-au dovedit, limpede şi răspicat, că nu avea alt loc unde să meargă. Dacă nu era un scriitor de science fiction între două vîrste şi însurat, atunci ce era?

Oh, era grozav că **Vrăjitorul** dăduse lovitura şi că el revenise la literatură. Romanele erau slabe, însă asta nu era o problemă; el nu mai dorea să fie bun, dorea numai să supravieţuiască. Din cînd în cînd, Ruthven mai conduce pe şoseaua interstatală în noul lui Impala; din cînd în cînd, mai are insomnii şi priveşte ediţiile în limbi străine... dar nu le mai priveşte neliniştit şi nici nu mai şofează furios; totul se pare că s-a domolit. Science fiction-ul îi mai poate produce multe surprize, însă nu mai are capacitatea de a-i provoca durere, şi pentru asta el este recunoscător.

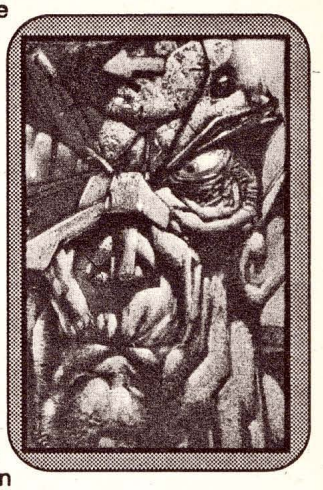

În cele din urmă, cineva, poate unul dintre scriitorii mai tineri, va scrie **Minciunile science fiction-ului,** sau ceva similar, dar în adîncul inimii lui, Henry Martin Ruthven este convins de un lucru: el nu va citi niciodată cartea. Poate că, pînă atunci, va fi mort. Dacă nu, o va evita. În acest moment, science fiction-ul reprezintă doar mijlocul prin care el încearcă să se menţină într-un univers lipsit de sens, care afirmă că dacă va mai încerca să scoată ceva din literatură (ce mai poate fi scos?), va trebui să se aboneze la primul bar, deoarece Henry Martin Ruthven este terminat. Da, el cunoaşte minciunile science fiction-ului. Dar deasupra tuturor, şi la timp, el cunoaşte şi adevărurile genului.

Ruthven participă ca invitat de onoare la Convenţia Mondială de la Cincinati. La o petrecere din prima seară, în hotelul septic şi fioros, este înconjurat de fani şi organizatori, redactori şi colegi, şi îşi dă seama că majoritatea celor din sălile ticsite nu erau născuţi la data apariţiei primei sale povestiri **„Vînzătorul ambulant"**, în **World of If,** 18 ausgust, 1952. Lucrul acesta îl înspăimîntă: una este să-ţi dai seama, de unul singur, de cît timp scrii în domeniul acesta şi cît de mult s-a îndepărtat genul, în expansiunea şi ramificarea lui nebună, de cei care l-au urnit în anii cincizeci, dar este cu totul altceva să fii confruntat cu nişte termeni de care nu poţi scăpa. Deoarece cariera lui a cotit brusc în ultimul deceniu, majoritatea participanţilor îi cunosc bine scrierile, el este invitatul de onoare, nu-i cîtuşi de puţin ignorat, totuşi...

Ici colo, în apartamentul de trei camere, ticsit, zăreşte cunoscuţi, redactori, scriitori şi fani cu care se întîlneşte de ani de zile pe la Convenţii, dar nu-şi poate învinge senzaţia stranie de izolare, şi conversaţiile lui sînt superficiale. Bîrfe despre afaceri, felicitări pentru că a supravieţuit, într-atît încît să ajungă invitat de onoare, chestii de-astea... Ruthven aproape că ar prefera să fie singur în camera lui, sau să bea liniştit la bar, dar aşa ceva este, evident, imposibil. Cum se poate ca un invitat de onoare să fie singur în prima seară a Convenţiei sale? Ar însemna, printre altele, un comentariu asupra science fiction-ului însuşi, şi nici unul, cu atît mai puţin el, nu doreşte să-l afle.

Nimeni din familia lui nu se găseşte acolo. Felicia nu constituie o surpriză: începe anul doi la drept, în Virginia, şi n-ar putea lipsi de la primele cursuri, atît de importante...; în plus, de ani de zile, nu mai întreţin nici un fel de legătură. Poate că nici n-au avut vreodată. Carole spusese că s-ar putea să vină din Oakland, că va face tot posibilul, însă a mai auzit astfel de promisiuni de la Carole şi nu o aşteaptă. Ştie că a doua ei căsătorie se destramă; Sandra îi mai spune cîte ceva, şi Carole se agaţă cu disperare (recunoaşte), aproape aşa cum şi Ruthven însuşi s-a agăţat, cu ani în urmă, cînd, oricît de rău ar fi mers lucrurile, altceva nu exista. Doreşte să poată împărtăşi toate astea Carolei, dar desigur, ar însemna sfîrşitul lui. Există sute de lucruri care, mărturisite cui nu trebuie, i-ar încheia imediat căsătoria, şi acesta este unul dintre ele.

Sandra dorea să fie acolo, însă nu este. Se simţise slăbită tot anul şi acum, în sfîrşit, i s-a fixat diagnosticul: în curînd va fi operată de histerectomie. Ştiind ce înseamnă pentru el calitatea de invitat de onoare, se oferise să meargă oricum, să rămînă în cameră dacă nu-i plăcea, totuşi Ruthven se opusese. Ştia că ea nu voia să vină, îi era frică de mulţime şi de ritmul

isteric şi, pentru prima dată în viaţa ei, se temea cu adevărat de moarte. Este o fiinţă inocentă. Se gîndeşte la propria ei moarte numai cînd se simte foarte rău.

Cu puţini ani în urmă, Ruthven ar fi fost ispitit să participe de unul singur la o Convenţie importantă, cu atît mai mult să fie invitat de onoare. Şi-ar fi manevrat viaţa cu disperare să obţină măcar o noapte de unul singur; un week-end de Ziua Muncii ar fi fost o reînviere... însă acum se simte deprimat. Nu-l bucură nici situaţia, nici modul cum s-a ajuns la ea. Se teme pentru Sandra şi-i duce puţin dorul ; doreşte ca fetele lui, care nu l-au înţeles niciodată, nici pe el şi nici scrierile lui, să-l fi putut vedea, măcar acum, sărbătorit. Este singur însă, şi începe să simtă că, pur şi simplu, e prea tîrziu pentru adulter. A avut şi el unele ocazii, şi-a încercat norocul, dar acum, trecut de cincizeci de ani şi pornit, după aprecierea lui, pe drumul plafonării, Ruthven s-a resemnat să creadă că nu mai poate realiza ceea ce trebuia să fi făcut – de acum îşi numără înfrîngerile, vremea i-a trecut... Aici se găsesc femei de toate vîrstele, aspectele şi capacităţile, multe sînt singure, altele cu legături formale, multe – chiar mai multe decît poate el bănui – disponibile. Dar el va dormi, probabil, singur în toate nopţile Convenţiei, sau îşi va petrece toată noaptea în barul hotelului, cu prieteni vechi, bînd şi amintindu-şi de anii cincizeci. Disperarea şi starea de urgenţă au dispărut; Sandra nu este cine ştie ce el recunoaşte asta, însă i-a oferit lui tot ceea ce putea şi, de aceea, vinile ei în căsătoria lor sînt mai puţin serioase decît cele ale lui Ruthven, pentru că el ar fi putut oferi mai mult. Eşecul lui vine din hotărîrea conştientă de a nega. Poate că science fiction-ul a fost cel care l-a plafonat.

Nu-şi dă seama...

Ruthven stă în miilocul petrecerii de bun sosit, sorbind din scotch şi flecărind. Se simte detaşat de situaţie şi de propria lui condiţie; are senzaţia că dacă ar închide ochii, l-ar copleşi alte glasuri... glasurile tuturor celorlalte Convenţii. Tot mai des descoperă că are multe de ascultat de la cei morţi,ba chiar şi mai multe de spus. Acum, cu ochii închişi, legănîndu-se, i se pare că Mark Clifton, Edward Hamilton, Kuttner şi Kornbluth stau lîngă el, cu paharele în mînă, privindu-se atenţi şi în tăcere. Într-adevăr, nu au de ce vorbi.

În cele din urmă, Ruthven rosteşte, ca şi în ale dăţi:

– Doare, nu-i aşa? Doare...

Kuttner încuviinţează, Kornbluth înalţă o sprînceană sardonică. Mark Clifton ridică din umeri.

– Doare, spune Clifton, oh, doare, Henry! Uită-te şi tu.

Se pare că n-a mai rămas nimic de adăugat. O femeie în roşu, vag asemănătoare Feliciei, îi atinge braţul. Ochii ei strălucesc solemn şi intens. Îi spune că a dorit dintotdeauna să-l întîlnească; îi adoră cărţile. Îi spune lui Ruthven cm o cheamă, şi faptul că este profesoară de engleză la un liceu din Boston.

– Mulţumesc, răspunse el, mă bucur că ţi-au plăcut cărţile...

Toţi încuviinţează. Hamilton rînjeşte.

– Ai putea, înalţă Kornbluth din umeri. Eu nu mai pot şi, oricum, altceva nu-i de făcut.

Ruthven clatină din cap. Îi spune femeii că următorul scotch îl dă el, sau, mai exact, comitetul de organizare. O conduce la bar. Îi ţinea mîna în mîna lui. Repede, oh, aşa de repede, mîna ei într-a lui...

În dimineaţa următoare, la ora opt şi cincisprezece, Ruthven rosteşte discursul invitatului de onoare. În sala cea mare sînt în jur de trei mii de oameni; participanţii la Convenţie sînt peste zece mii, dar 30 la sută nu-i deloc rău. Majoritatea participanţilor la Convenţiile internaţionale moderne nu sînt cititori serioşi; sînt fani ai filmelor ori ai televiziunii, sau au venit pur şi simplu să se distreze .Ruthven s-a gîndit de luni de zile la acest discurs şi l-a scris cu atenţie.

CORIDOARE

Cîndva – bineînţeles, cu mulţi ani în urmă – se gîndise că dacă avea să ajungă vreodată invitat de onoare la o Convenţie importantă, avea să ţină un discurs prin care să denunţe science fiction-ul şi efectele lui asupra scriitorilor. Mai tîrziu, cînd a început să se simtă la fel de implicat ca şi ceilalţi, cuvîntarea a devenit nu un atac, ci o elegie a forţei şi vrajei distruse de redactorii şi scriitorii incompetenţi, declasate prin intermediul cititorilor juvenili. Dar după ce abandonase **Minciunile science fiction-ului,** iar tăişul spaimei se tocise, pînă şi ideea unui discurs i se păruse copilărească. Niciodată n-avea să fie invitat de onoare şi chiar dacă ar fi fost, ce drept avea el să-i dăscălească pe alţii? Science fiction-ul era o chestiune personală, percepută individual.

Cu toate acestea, atunci cînd sosise vremea, plănuise în amănunt discursul. În cele din urmă, hotărîse să-şi rememoreze cariera în termeni nostalgici, strecurînd destul umor ca să abată publicul de la a-i ghici intenţia deoarece, după ce termina cu amintirile, voia să împărtăşească propria lui convingere că nu conta. Nimic nu conta, decît faptul că-l menţinuse pînă la lovitura cu **Vrăjitorul,** iar **Vrăjitorul** nu însemna nimic, doar că Ruthven nu avea să mai ducă grija banilor pînă la moarte. „Nu vedeţi cîtă inutilitate copleşitoare?" avea el să întrebe. **Minciunile science fiction-ului** părea un titlu bun, numai că urma să fie tipărit în broşura convenţiei, şi să fie considerat o palmă pe obrazul organizatorilor şi chiar a genului care îl onorase. Mai bine să-şi imortalizeze cartea prin discursul însuşi. Oricum, titlul ar fi prevenit publicul asupra amărăciunii concluziilor sale. Iar el dorea să-i surprindă.

De aceea, îl intitulă „**Eu, cosmosul şi science fiction-ul**", un titlu nevinovat, şi Ruthven vorbeşte primele treizeci şi două de minute din cele treizeci şi cinci ale discursului, citind de pe foi, aşa cum intenţionase. Risetele sînt frecvente; anecdotele lui despre Campbell, Gold şi Roger Elwood sînt apreciate. Lumea aplaudă atunci cînd se referă la micul triumf al scriitorului de science fiction în ziua aselenizarii lui Apollo. „Noi am făcut asta", îşi aminteşte el că i-a spus unui prieten, „pentru trei cenţi cuvîntul". Spectatorii apaludă. Probabil că înţeleg. Măcar atît...

Apoi, spre uimirea şi dezgustul lui, Ruthven abandonează foile şi-şi pierde controlul. Niciodată nu s-a urît pe sine atît de mult. Tocmai cînd este gata să ridice ochii şi să explice cu răceală că nimic nu contează, glasul îi ezită şi se opreşte. I s-a mai întîmplat asta pe vremuri, în scandalurile teribile cu Sandra, şi în visele cu Kornbluth, Hamilton, Kuttner şi Clifton, însă niciodată în public, şi Ruthven rosteşte ultimele paragrafe cu o voce şi într-o stare pe care nu le-a mai avut pînă atunci:

– Noi am încercat, spune el. Aş vrea să ştiţi asta; pînă şi cei mai mărginţi dintre noi, ultimii oameni, cei cu o singură carte, sau cu seriale de cincizeci de romane, toate sutele şi miile dintre noi care au scris vreodată un rînd de science fiction pentru a fi publicat, am încercat. Ne-am străduit cu disperare să spunem ceva, deoarece eram singurii care o puteam face, şi oricît de ezitant ne-ar fi fost graiul, oricît de afon cîntecul, a fost al nostru!

Doream să celebrăm, nu înţelegeţi? Doream să celebrăm existenţa perseverentă şi amănunţită a spiritului însuşi, faptul că, indiferent de formă sau de moment, el poate totuşi cînta printre spaimele nopţii; maşinile ne pot distruge viţele, dar niciodată lumina, iar în spaţiile dintre ele mai putem încă ţese culorile demonstraţiilor noastre. L-am simţit în nopţile copilăriei, mai tîrziu l-am pierdut, dar, permanent, ţelul a fost renaşterea, revenirea acolo, repunerea în funcţiune, justificarea faţă de noi înşine; a oferi lumină, deşi lumina exista. Am încercat şi am dat greş; am dat greş iarăşi, şi iarăşi într-un miliard de cuvinte, însă totul era rugăciunea noastră şi, undeva în mijloc misterul şi puterea a tot ceea ce poate că pîlpîise.În aceste spaţii, în orice locşor, ascultaţi-ne cîntecul. Să se ştie că vom cînta chiar în vreme ce respirăm, şi vom cînta pînă la ultima suflare şi pînă ce lumina ni se va stinge pe vecie.

Apoi, cu o furie neputincioasă şi lipsită de speranţe, Ruthven împinge microfonul într-o parte şi plînge.

Ovidiu BUFNILĂ

ÎNCERCARE DESPRE PERSONAJ

Aceasta nu este *o* comunicare ci, pur şi simplu, comunicare! Odată stabilită convenţia rog specialiştii şi criticii să nu-şi scoată săbiile din teacă! Sperînd deci să rămîn în viaţă după lecturarea textului cu pricina voi spune că mi-a venit această idee pe cînd mă îndreptam către serviciu, într-un autobuz aglomerat, abia abia reuşind să-mi păstrez integritatea teritorială. Eram înconjurat de personaje! Şi, îmi veţi da dreptate, de la sine înţeles, l-am invidiat pe bunul meu prieten Răzvan Haritonovici care, şi el, este un personaj al acestui sfîrşit de secol. Avantajul lui asupra mea, sper că singurul, e că posedă o maşină! Dau acest exemplu căci eu şi Haritonovici, în momentul plecării la serviciu sîntem două personaje-spectator diferite. Eu participant, el pasiv. Asta nu înseamnă că pentru mine e mai bine sau mai rău decît pentru el. Gîndindu-mă dimineaţa la astfel de lucruri, fără pic de invidie, mă trezesc purtat în zone ameţitoare ale teoretizării de unde caut să scap cu faţa curată. Eu însumi sînt o persoană. Sper eu că posed şi o oarecare personalitate. Dar, cum este bine ştiut, îmbrac, ca toţi cei prezenţi, diverse haine. Sînt, cu alte cuvinte, mai multe personaje. Nu vă speriaţi, nu-mi pierd eul cu una cu două! Pentru că, inevitabil, încerc să comunic! Un personaj grăsuliu, în autobuz, îmi vorbeşte despre un mic şperţ care-i va întregi bugetul! Persoana însă visează la cu totul altceva, se vrea un alt personaj atunci cînd îmi spune cu emfază, te-am citit dom'le, eşti bun, îţi spun eu! Şi astfel, personajul grăsuliu, gestionarul se ridică deasupra mea, pluteşte în sferele înalte ale spiritului! Şi eu ce fac! Îl creionez într-o poveste. Cu alte cuvinte îi fur cîte ceva. Dar mai adaug, demiurgic, cîteva din obsesiile mele astfel că, în final, personajul e aproape de nerecunoscut. Şi dacă n-ar fi ambiguitatea poate că nici nu l-am mai recunoaşte. Comunicăm, cine oare, mă întreba? Persoane, personaje sau persoane-personaje? Dar tu, michelbutorianul ,TU, lecturînd, recompui personajul, îi adaugi cîte ceva din fiinţarea ta! Pretext, motiv, canal de comunicare, personajul este guvernat de verb. Fără aceasta personajul nu se naşte. Nu se mişcă. Bidimensional sau static. Într-o lume galactică artificioasă. Plină şi ea de alte destule personaje.

Unele dintre ele, veţi recunoaşte sînt de-a dreptul homerice. Ele luptă cu natura dezlănţuită. Cu acele cîmpuri magnetice, supralicitînd. Fiinţarea lor în natură. O devenire în natură, o împlinire în care tu, persoană-personaj, ai nevoie de forţă. Dar, în timp ce apar exterii, apar şi personajele cavalereşti. N-au murit, cum să moară. Ele constituie modele exemplare. Onestitate, curaj, capacitate de acţiune. Lumile galactice se complică. Se complică întreaga tramă SF. Apare eroul picaresc. Personajul-spectator se transformă. Din sine, pentru sine. Conştientizează. Sclipiri de astfel de personaje, frînturi-personaje, personaje-integral abundă. Le întîlnim şi la Rodica Bretin, Cristian Tudor Popescu, Alexandru Ungureanu, Dănuţ Ungureanu, Silviu Genescu, Adrian Ionescu, Constantin Cozmiuc, George Ceauşu, şi aşa mai departe. Atenţie, văd sclipiri de săbii în sală şi parcă parcă aş urca în zonele înalte ale teoretizării. Mi-e frică însă de Colleridge care spune cu gravitate: criticul literar are aceeaşi funcţie în literatură ca şi eunucul în harem. Cine e Colleridge, un personaj, de bună seamă!

Intervine în această cascadă, scuturîndu-şi umerii de picăturile de apă sclipitoare , personajul-agent. Un operator, cum este cunoscut. Sofisticat în intenţie şi acţiune. El este un modificator, dincolo de spusa lui Forester: personajul, de-a lungul unui text sau mai bine zis înăuntru unui text suferă ori o îmbunătăţire ori o deteriorare a condiţiei sale. Sau nu suferă deloc. Personajul-agent este peste măsură de complex. Intră în relaţie cu alte personaje-agent care au şi ele cîte ceva de făcut: modifică spaţiu-timpul, modifică realul ficţiunii şi aşa mai departe. Şi în toate aceste ispostaze există o solidaritate de netăgăduit: persoană-personaj prin personalitate. Eu, persoană-identitate mă dizolv în mai multe personaje în timpul cotidian. Care dintre ele scrie, mă întreb. Care dintre ele fiinţează cu adevărat. Alcătuiesc un personaj. Îmi place. Îl trimit în lume. Demiurgul îmi dă fiori. El, personajul, sumă a pluralităţii persoanelor care constituie persoana mea, pentru a fiinţa, devine persoană-exemplară în text. Dar în lumea construită, persoana care este va constitui o sumă de personaje. Această sumă de personaje intră în relaţie cu natura, cu societatea, cu celelalte sume de personaje. Într-o căutare continuă. Mereu pe o anume treaptă a iniţierii în goana după absolut. Personaje-explicitare, personaj-teză.

Cervantes a pus punctul pe *i*. Celine a pus punctul pe *i*. Asta e. Fiecare pune punctul pe *i*.

I este litera cea mai evoluată din toate. I de la iniţiere. Nu rîdeţi, nu vă încruntaţi, este de fapt *i* -ul de la speculaţie. Speculativ, actul scrierii. Personajul conştient că este persoană-personaj. El porneşte, din imbold propriu, atunci cînd autorul declară că practică o oarecare democraţie în relaţiile cu propriile personaje, porneşte deci să lupte, să se iniţieze. Primul act al iniţierii este întîlnirea: Artele marţiale moderne/ Al. Ungureanu, Cassargoz/ C.T. Popescu, Maidanul cu extratereştri/ C. Cozmiuc, Curcubeu pe cer/ Viorel Pîrligras şi aşa mai departe. Cînd însă autorul declară ritos că personajele nu sînt de capul lor problema se schimbă. Nu, nu militez pentru eliberarea lor şi nici nu vă fac jocul dîndu-vă exemple. Nu există modele-personaje. Există doar personaje-în-sine care luptă, fiecare în felul său propriu pentru cîte ceva. Pluralitatea eurilor mă conduce la un gînd generos: să numesc, să instituţionez. De exemplu sindromul Klein. Vă amintiţi, pluralul de la Corson... Dar zic eu, sindromul Proteu. Şi mai departe în mitic. De aici vă las singuri, căci e prea multă lume, sînt prea multe personaje care străbat în lung şi-n lat miticul. Dar aici, să nu uităm, vom găsi figurile exemplare. Transfigurate ele fac sarea şi piperul multor lumi SF. Fiecare cu încărcătura ei. Fiecare personaj cu încărcătura lui. Persoană-personaj care călătoreşte în timp. Şi eu aş vrea şi dumneavoastră desigur. Dar cît de înşelătoare această călătorie în timp. Cum spune filosoful nu contează capătul drumului ci drumul însuşi. Sînt oare modificări de comportament, de cod gentic în timpul acestei călătorii? Îndrăzneşte cineva? Herculean, personajul nostru. Trebuie să călătorească prin timp o va face. Chiar dacă îi este frică? Dar autorul- personaj este o persoană respectabilă. Sau poate că de fapt fuge de personajul său, că-i lasă libertate de mişcare în chiar cele mai grele clipe! Docilitate, supunere sau răzvrătire! Persoana-personaj, personajul-agent, se aude, a sublimat în personajul-alienat. Răsuflu cuprins de uşurare. Nu cred, eu pluralitatea de personaje într-o astfel de vîltoare a fiinţării. Supereroul îşi cere şi el o picătură de omenie. Să-l umanizăm, va fi, veţi spune, omul obişnuit-de-pe stradă, anti-eroul. El întîlneşte tot felul de personaje-fenomen care-l îndeamnă la acte de curaj-nebunie sau, de cele mai multe ori, la remarci mucalite. Preţul încercării este nemăsurat. În speţă, un herculean şi el. Glorificarea cotidianului. Am încercat-o cu toţii. Pe lungimi diverse.

Există relativitate? Există. O sumă de posibile viitoruri, de desfăşurări viitoare. O evoluţie. O entropie. O manifestare a energiei. A energiei creatoare. Construire. Reconstuire, din mers pînă la un punct nodal. Apare şansa unei deconstruiri. A personajului-sumă. Uneori, lumea în care gravitează personajele izvorîte din TU sau din NOI sau din EL sau EI sau din Eu sau din VOI îţi apare gata construită într-o zonă interioară. Alteori o construieşti cu îndărătnicie. Nu ca pe un ceasornic, piesă cu piesă. Evoluţiile ulterioare ale ştiinţei, după- Newton, ne-au învăţat aceasta. Pesonajul aparţine, poate în mod egal, atît personajului-autor cît şi personajului-lector. Dar el, în sine şi în afara sineului său trebuie să facă faţă tensiunilor lumii construite pentru el de către el, reconstruite, un truism, de către personajul-lector.

Un adevăr zdrobitor, atît de zdrobitor încît, sînt sigur, săbiile vor sclipi atît de iute încît mi se taie răsuflarea: personajul este cheia de boltă a genului SF. Aş fi vrut să spun, dacă îmi permiteţi, a lumii SF. Nu avatarurile tehnologiei. Nu acea frustă atenţionare: atenţie, post-atomic. Cum ar zice un personaj din autobuzul de dimineaţă: omul cu ale lui. Acesta este un punct nodal. Desigur, sclipitoarele săbii îl pot tăia cît ai clipi. Dar persoana-personaj, plină de încăpăţînare, va continua să caute dincolo întru iniţiere. Căci, un alt adevăr zdrobitor, suprema valoare a personajelor lumii SF este căutarea. Acea neliniştitoare şi nerăbdătoare căutare în sine. Şi un alt adevăr zdrobitor: personajul-integrator. Ştiu, ştiu că-l aveţi ascuns în mîneca hainei şi că muriţi de invidie că v-am luat-o înainte şi l-am numit. Este o specie nouă care s-a născut în lumea SF şi care, de bună seamă, ne va tutela sau ni se va supune. Dar să nu mă invidiaţi. Amintiţi-vă că personajul-Wells i-a spus unui alt personaj-cheie-Joyce: „Nu pot urma flamura dumitale, tot aşa cum d-ta nu ai putea urma flamura mea. Dar lumea e largă şi e loc să greşim amîndoi".

Cam aceasta ar fi. Dar, din grabă, am uitat să vă citesc motto-ul acestui gînd de 6500 de cuvinte. Este aprecierea unui alt personaj al acestui sfîrşit de secol, William Gass. Iată ce spune el: „Sfatul meu pentru scriitorii începători e ca mai întîi să recunoască faptul că scriitorii sînt foarte diferiţi prin naturile lor proprii şi prin natura talentului lor şi că prea puţine sfaturi generale pot fi valoroase. Învăţaţi să nu urmaţi sfaturile. Uitaţi-vă la voi înşivă. Deveniţi demni de propria încredere în voi înşivă".

JURNALUL® S.F.

CINENEWS

Succesul filmului **Jurassic Park** a produs o serie de „sechele", care de care mai curioase sau mai ciudate. Ultima dintre ele ar fi filmul **Loch Ness**, acțiunea acestuia fiind, mai mult decît clar, axată în jurul misteriosului monstru din adîncurile lacului scoțian. Realizator Tom Mankiewicz.

* * *

20th Century Fox a confirmat intenția de a realiza **Alien IV**. Realizarea scenariului i-a fost încredințată lui Joss Whedon.

* * *

Știați că naziștii în timpul celui de-al doilea război mondial experimentau în secret teleportația? Această noutate o aflăm din filmul supra Z, semnat de Anton Vassil (ce nume!), și intitulat **Back to the Fuhrer**. Acțiunea este simplă (chiar prea simplă): în urma experiențelor, un grup de soldați de elită naziști sînt trimiși în orașul Los Angeles, în 1993. Scopul lor este de a pune mîna pe cîteva arme moderne cu care să se întoarcă înapoi în anii '40 pentru a cîștiga războiul pe care, din fericire, l-au pierdut la timpul potrivit. În rolul principal îl întîlnim pe Robert D'Zar, din **Manlac Cop**.

* * *

Filmările la "Higlander 3: the magician" sînt în impas. Cristopher Lambert a rupt contractul cu producătorii William Panzzer și Peter Davies, după ce a așteptat șase săptămîni la Montreal rezolvarea unor probleme tehnice și financiare. Specialiștii se întreabă ce înseamă 6 săptămîni pentru un Nemuritor. Lăsînd gluma la o parte s-ar părea că Lambert are intenții serioase de a prelua rolul principal din **Johny Mnemonic** al lui Robert Longo. Acesta fusese prevăzut inițial pentru Val Kilmer, apoi pentru Dolph Lundgren. În filmări urmau să mai apară Ice T, Jeanne Triplehorn și Bono, vocalistul grupului U2.

* * *

Pentru anul 1994 în planul studiourilor hollywoodiene sînt prezente un mare număr de urmări și remake-uri. Printre ele:
 # "The lawnmower man 2" în care Pierce Brosnan își va relua rolul; regia Farhad Mann;
 # "Superman: the new movie" produs de Alexander Salkind;
 # "Star Trek: the new generation" care-i va permite lui David Carson să-și facă debutul regizoral;
 # "Mary Shelley's Frankenstein" de Kenneth Branagh se turnează la Londra, cu Branagh, Robert de Niro (în rolul titular), Helena Bonham-Carter și Aidan Quinn.
 # "Satul damnaților" este realizat de John Carpenter la Toronto după filmul lui Wolf Rilla din 1960: copii fără emoții și cu ochi luminiscenți terorizează adulții dintr-un sat englezesc;
 # "Theatre of blood" de Chris Columbus este un remake după un film din 1973 în care un actor slab revine din lumea de dincolo pentru a se răzbuna pe criticii care au scris articole defavorabile despre el;
 # Irwin Kershner, regizorul filmului "Imperiul contra-atacă" a acceptat să dea o nouă viață lui **"Forbidden planet"** considerat o capodoperă a science fictionului în versiunea sa originală realizată în 1956 de Fred McLeod Wilcox.
 # "A Connecticut Yankee in King Arthur's court", pe care Terry Gilliam (Brazil, Regele pescar) îl va regiza se inspiră din filmul lui Tay Garnett (1949) unde un american era catapultat la curtea regelui Arthur.

Printre proiectele care-au fost dezvăluite:
#Regizorul Joe Dante (Gremlins) lucrează la un remake al filmului **"The mummy"** (1932) unde Boris Karloff era o mumie egipteană reînviată de arheologii prea puțin prevăzători.
 # "Godzilla" filmul de science fiction japonez va fi reluat de TriStar.

* * *

Realizatorul filmului DRAGON, Rob Cohen și scenaristul filmului „Musca", Charles Edward Pogue, s-au asociat pentru a realiza filmul **KULL THE CONQUEROR**, un personaj al scriitorului Robert Howard, creatorul lui Conan Barbarul. Actorul Jason Scott Lee se pare că va fi purtătorul greii săbii a cuceritorului barbar.

* * *

Oamenii-lupi s-ar părea că sînt ultima „specie" la modă, la Hollwood. După ce Jack Nicholson a acceptat rolul din filmul **WOLF**, al lui Mike Nichols – un personaj plin de păr–, Geena Davis va fi o femeie-lupoaică (tot acoperită de păr) în filmul **LYLA: A LOVE STORY**. Paralel ea lucrează împreună cu soțul ei Renny Harlin (**Cliffhanger**) la realizarea filmului **MUSCA III**. Aceasta în așteptarea mult doritului FRANKENSTEIN, la care și-au dat „mîna" De Niro. Coppola/Brannagh. Ar mai fi de remarcat parodia realizată în studiourile COLUMBIA.

Nicolae ARITON
Ionuț BĂNUȚĂ

VideOManiA

Regia: Kim Manners Scenariul: Steven E. de SOUZA
Cu: Chris Mulkey Catherine Okenburg Dennis Haysbert

K9000 este un cîine cu creier artificial. Un impresionant lup scanner, care n-are idee despre legile fundamentale scornite de Asimov.

Filmul este ceva mai vechi, făcut în epoca de aur a spionajului. Acum, probabil, odată cu căderea cortinei de fier, scenariștii specializați în așa ceva vor crăpa de foame, dacă n-o vor suci la timp. Citeam în urmă cu un an despre animozitățile ivite în timpul turnării unui film de spionaj, între doi actori care încarnau reprezentanții unor servicii speciale antagonice (vă place cuvîntul?). Căci unii actori, atît de mult intră în pielea personajelor pe care le joacă, încît ajung să amestece realitatea cu lumea contrafăcută pe ecrane. Acum astfel de situații vor dispare și vechii adversari se vor pupa între ei direct în bot. Așa este mersul istoriei. Și așa este omul. Poate să iubească și să urască.

„K9000" are un pretext s.f. Pentru că lumea se săturase de intrigi subțiri de tip „cherchez la famme", cînd spionii se tocau între ei, la început ca niște mașini de luptă, cu lichid naționalist în vene, apoi deveneau mai umani inspirați de o femeie. Era aproape regulă.

În K9000" apare femeia, însă ea nu este disputată între doi spioni adversari, în plus, nici nu este spioană. Ea lucrează într-un laborator de cercetare, iar K9000 este „copilul" ei.

Rolul principal în film este monopolizat de un polițist cinstit care nu prea are simțul măsurii. Adică, dacă urmărește un cîrcotaș care a furat cinci mii de dolari, face pagube de zece mii. El este mereu ținta ironiilor colegilor de breaslă, al afronturilor directe ale șefului, însă își face corect munca. Pentru că și-o iubește. Din întîmplare ajunge în preajma prototipului K9000 furat și i se implantează un microchip care îi permite să schimbe impresii cu cîinele. Și, deși în film se face mult caz de armă, acțiunea este un pic altfel, iar cîinele îți este aproape de suflet pentru că gîndește ca un om și, mai ales, are rol pozitiv.

K9000 este în stare de multe lucruri. Deși poate anticipa o traiectorie, tot nu poate scăpa de glonțul care îi era adresat. Căci așa trebuia să se întîmple ca acțiunea să pară și mai gîfîită. Mort, copt, el trebuie să ajute polițistul care, la rîndu-i rănit, se aruncă orbește într-o luptă inegală cu capul răutăților.

Mari efecte speciale nu sînt. Filmul este facil, însă merită văzut. Spor la treabă!

Don SIMON

K 9000